

OB JUBILEJU JE IMP ODLIKOVAL TOVARIŠ TITO

V TEJ ŠTEVILKI LAHKO PREBERETE:

— TOZD Ogrevanje — vodovod gradi v Črnučah svoje prostore. Pred mesecem dni so vgradili temeljni kamen, dela hitro napredujejo. Kaj bodo tu delali in še številne druge podatke pa najdete v članku na 2. strani.

— Sredi oktobra je bila v Ljubljani osrednja proslava tridesete obletnice nastanka delovne organizacije. Dan prej pa je bila svečana podelitev državnih odlikovanj našim delavcem. O tem obširno poročamo na straneh 3, 4, 5, 6 in 7.

— Zakon o združenem delu zahteva reorganizacijo bančnega sistema. Ena od oblik organiziranja bank je tudi interna banka. Tokrat objavljamo uvodna razmišljanja za širšo razpravo ob sprejemanju samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD IMP v interno banko, stran 14—15.

— Na investicijo se pripravlja tudi TOZD SKIP. Več o njihovih načrtih lahko preberete na strani 13 in 14.

— Za nami je sejem sodobne elektronike. Kot vsako leto, smo se ga udeležili tudi letos z nekaterimi standardnimi izdelki in novostjo, o kateri pišemo na 16. strani.

— Med predstavljanjem naših TOZD smo se tokrat ustavili v Tovarni regulacijskih armatur in aparatov. Utrinek iz njihovega življenja najdete na osrednjih dveh straneh.

— Naj omenimo še nekaj, kar bo verjetno vse zanimalo. Svoj delež k vsebini te številke je prispevala tudi komisija za pripravo samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov. Ne pozabite! Ob izplačilu osebnih dohodkov izide tudi Glasnik.

— Preberite tudi sestavke, ki jih tu nismo napovedali — tudi v njih so skrite pomembne informacije — sezite po njih, morda vam bodo koristile!

PREDSEDNIK REPUBLIKE TOVARIŠ JOSIP BROZ-TITO JE NAŠO DELOVNO ORGANIZACIJO OB TRIDESETLETNICI ODLIKOVAL Z REDOM DELA Z ZLATIM VENCEM. OD-LIKOVANJE JE NA OSREDNJI PROSLAVI NAŠEGA JUBILEJA SPREJEL PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA TOV. STANE VRHOVEC, IZROČIL PA MU GA JE PODPREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA SRS TOV. ROMAN ALBREHT

Z Redom dela z rdečo zastavo sta bila odlikovana glavni direktor tov. Stanko Krumpak in tov. Lado Mazovec, direktor TOZD Tovarna regulacijskih armatur in aparatov.

TOZD OV

ZAČELI GRADITI NOVE PROSTORE V ČRNUČAH

V sredo, 28. septembra, je predsednik delavskega sveta TOZD ogrevanje-vodovod, tov. Brajer Janez vzdal temeljni kamen na njihovi novo-gradnji v Črnučah. Priložnostne slovesnosti so se udeležili predstavniki mestne skupščine Ljubljana, bežigradske občinske skupščine, slovenske gospodarske zbornice in predstavniki drugih naših TOZD. Ob tej priložnosti je govoril predsednik osnovne organizacije sindikata TOZD OV, tov. Sitar Jože. Objavljamo izleček iz njegovega govora, v nadaljevanju pa izčrpno poročilo o investiciji.

»Dovolite, da navedem še nekaj vzrokov, ki so nas vodili v odločitev, da zgradimo novo proizvodno-skladiščne in poslovne prostore.

Času, ki ga živimo, najbolj ustreza karakteristika izrednega pomena tehnologije. To pomeni, da tisto, kar lastni razvojni oddelki ne presežejo, presega konkurenca. Gre torej za problem proizvodnih procesov, ki jih je treba uvesti in se nanje opreti. Povečan obseg investicijske gradnje omogoča med drugim uvedbo industrializacije gradnje. Vzporedno je seveda treba razvijati nove postopke pri izvajanju montaže ustreznih instalacij. Počasno obrtniško delo na gradbišču mora zamenjati montaža že v delavnici izdelanih elementov in sklopov.

V srednjeročnem obdobju bo naša temeljna organizacija dokončno specializirana za montažo cevovodov, parovodov in naftovodov, tako, da bo ta dejavnost obsegala kar eno tretjino celotnega obsega montaže. Z izredno pomembnostjo delavniške priprave montažnih elementov za razvoj temeljne organizacije združenega dela in dejavnosti, lahko povežemo pomen gradnje, tako za razvoj občine Ljubljana-Bežigrad, kakor tudi za razvoj mesta Ljubljane in republike.«

1. Predmet investicije

Novogradnja proizvodnih, skladiščnih in poslovnih prostorov na novi lokaciji v investicijski coni BP-8 v Črnučah; realizacija investicijske naloge iz SRP TOZD OV.

Z intenzivnim razvojem so postale obstoječe zmogljivosti v Vojkovi, kjer delujejo še TOZD TEN, Klima, EM in DŠ, premajhne. Ni možnosti za uspešen in še vnaprej intenziven razvoj za vse štiri TOZD na omejenem prostoru. Dejavnost in razvoj TOZD OV bosta v prihodnje temeljila na kvalitetnih razvojnih dejavnikih: začetek in osvojitve delavniške predpriprave montažnih elementov, ki v tehnološkem smislu pomeni bistven razvojni premik montažnega procesa; drugič, vključevanje v splošno sprejeto inženiring konceptijo prevzemanja objektov v IMP, ki zlasti v organizacijskem in s tem posredno tudi ekonomskem smislu pomeni prevzemanje zahtevnejših objektov; tretjič, izboljšanje delovnih pogojev z izgradnjo delavniških, skladiščnih in pisarniških zmogljivosti.

Predsednik DS TOZD Ogrevanje — vodovod vzdiguje temeljni kamen

Posredno pa bodo z realizacijo te investicije tako podane večje razvojne možnosti tudi za TOZD Klima, ki prevzame od TOZD OV obstoječe zmogljivosti v Vojkovi ulici.

Obdobje izgradnje: začetek oktobra 1977 — maj 1978; v bistvu nastopa 6-mesečna zamuda zaradi nepripravljenosti industrijske cone in pridobivanja številnih soglasij.

2. Pridobitve investicije

Zemljišče v izmeri 26159 m², ki omogoča dolgoročno uresničevanje razvojnih potreb.

Objekti so globalno grupirani v sedem namenov: prvič, proizvodna hala 9482 m², drugič, poslovna stavba 2651 m², tretjič, skladišče vnetljivih snovi 137 m², četrtič, bunker za izotope 2 m², petič, skladišče goriva 39 m², šestič, vratarica 22 m², sedmič, ureditev okolice 17165 m², skupaj bo potemtakem 12333 m².

Nova tehnološka oprema posameznih delovnih mest, ki je kasneje prikazana vrednostno.

3. Predračunska vrednost investicije

Vrednost vseh gradbenih, obrtniških in instalacijskih del z ostalimi spremljajočimi izdatki znaša 100,521.994 din, oziroma 8151 din/m²; vključene so že podrazitve in dodatna dela, cena zemljišča in komunalni prispevek; brez teh stroškov pa znaša predračunska vrednost (torej samo gradbena,

obrtiška in instalacijska dela) 71,261.471 din, oziroma 5.778 din/m². V strukturi predračunske vrednosti odpade na neposredne proizvodne objekte 49 %, na poslovne objekte 22 % in 29 % odpade na dodatne-spremljajoče izdatke.

Vrednost tehnološke opreme (stroji, velika orodja, razni delovni pripomočki) znaša

Potemtakem je celotna predračunska vrednost

— gradnja	100.522.000
— tehnologija	189.986.000
— skupaj	119.507.000

Glede na predvideno dinamiko izgradnje bo v letu 1977 realiziranih ca. 65 mio din gradbenih del (ca. 65 %), ostala gradbena in tehnološka oprema pa bosta realizirana v letu 1978 (55 mio din).

4. Rezultati poslovanja

TOZD OV bo, s pravočasno realizacijo te investicijske akcije in seveda ob uveljavitvi same reorganizacije skladno z ZZD in s sprejetim programom uresničevanja tega zakona, bistveno prispevala k nadaljnji krepitvi materialne osnove združenega v montažnem procesu in s tem nadaljevala z že uveljavljeno in dokazano izrazito razvojno orientiranostjo poslovnega sistema IMP.

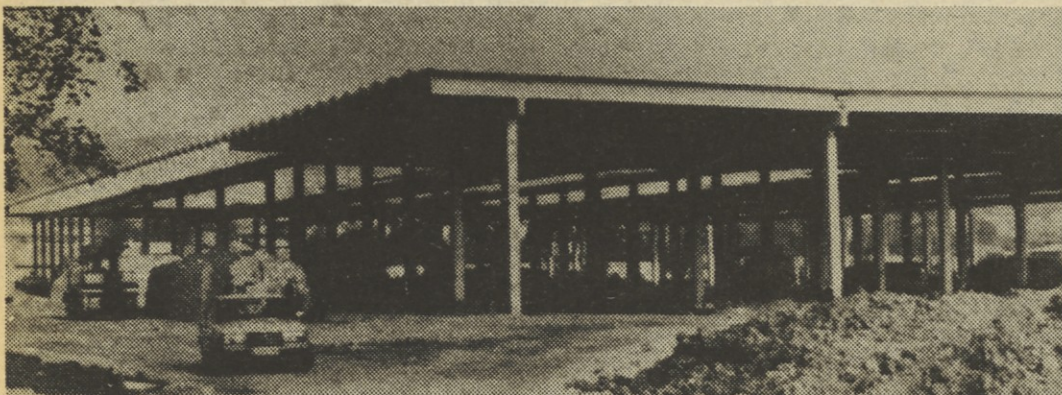
S srednjeročnim planom so predvideni naslednji pomembnejši rezultati TOZD OV:

	1976	1977
1. zaposleni	517	565
2. celotni prihodek	267,908	300,000
3. dohodek	104,718	115,218
4. bruto skladi	25,970	21,770
5. amortizacija	5,563	5,400

5. Viri financiranja

TOZD OV bo predvideno investicijo realiziral z lastnimi viri sredstev, in sicer iz minulega dela, čigar pojavna oblika je materializirana v zemljišču, objektih in tehnološki opremi, ki je v Vojkovi ulici in iz ustvarjene vrednosti, ki jo TOZD OV združuje v drugih TOZD IMP na temelju medsebojnih sporazumov (interno združevanje sredstev).

Opomba: ta investicija je vključena tudi v družbeni plan Ljubljane za leto 1977!

In tolikšna je zgradba, posneta manj kot mesec dni po vgraditvi temeljnega kamna

OSREDNJA PROSLAVA NAŠE OBLETNICE JE BILA V LJUBLJANI

Ljubljana, 14. oktobra. V glavni dvorani gošpodarskega razstavišča je bila danes osrednja proslava našega jubileja — 30 letnice IMP. Poleg delegatov iz vseh naših TOZD so se proslave udeležili: podpredsednik Izvršnega sveta skupščine SRS tov. Roman Albreht, član sveta federacije tov. Ivan Maček-Matija, predsednik gospodarske zbornice tov. Andrej Verbič, predstavniki družbenopolitičnih organizacij naše republike, predstavniki občin, kjer imamo temeljne organizacije združenega dela, predstavniki naših največjih poslovnih partnerjev in naši upokojeni sodelavci.

O dosedanjem delu naše delovne organizacije je spregovoril predsednik delavskega sveta podjetja tov. Stane Vrhovec in med drugim dejal:

»Pretečeni čas karakterizirajo tudi pomembne spremembe v družbenopolitičnem in družbeno-ekonomskem razvoju naše socialistične samoupravne družbe. Z delom smo začeli v obdobju centralno planskega vodenja gospodarstva in med prvimi delovnimi kolektivi smo se vključili v vsakodnevno uveljavljanje samoupravljanja. Glede na tega zornega kota lahko rečemo, da je delovni kolektiv IMP Ljubljana tipičen predstavnik uspešnega gospodarskega razvoja in uveljavljanja socialističnega samoupravnega odnosa, ki sta tako enkratna in tako značilna prav za našo samoupravno socialistično skupnost enakopravnih narodov in narodnosti.

Prvi delavski svet si je naš kolektiv izvolil komaj štirinajst dni izza zgodovinskega dogodka, ko je tovariš Tito 26. junija 1950 leta v Zvezni skupščini izrekel znameniti stavek »tovarne delavcem«. 8. julija 1950. leta beležimo že prvo zasedanje delavskega sveta. Današnji sestav delavskega sveta podjetja pomeni že 19. sklic najvišjega samoupravnega organa na ravni delovne organizacije. Delavsko samoupravljanje kot temelj naše družbenopolitične in ekonomske ureditve je v našem kolektivu polno zaživelo in bistveno pripomoglo k njegovemu razvoju. Toda kmalu je bilo čutiti, delno tudi zaradi razmaha različnih dejavnosti na različnih krajih po Sloveniji, da centralizirani sistem upravljanja prek enega samega delavskega sveta in ob pomoči upravnega odbora ne zadošča. Razmišljati smo začeli o decentralizaciji in leta 1956 organizirali zaokrožene delovne postopke kot obrate, ki so imeli določeno stopnjo samostojnosti, imeli so tudi lastne letne plane in lasten obračun poslovnih rezultatov. Kvalitetno novo podobo so obrati dobili v letu 1960 z oblikovanjem v ekonomske enote. Z njimi je prišla tudi decentralizacija vodenja, upravljanje pa se je še bolj približalo delavcu, saj so bili izvoljeni prvi obratni delavski sveti. Ti so povsem samostojno odločali o vseh vprašanih, neposredno vezanih na problematiko ekonomske enote. Odločanje o zadevah celotnega podjetja je bilo pridržano centralnemu delavskemu svetu.

Ocenjujoč prehojeno pot treh desetletij lahko s ponosom ugotovimo, da so bile vse pomembnejše odločitve pretresene in sprejete na sejah samoupravnih organov. In prav tem gre pripisati pomemben delež pri doseganju naših rezultatov.

Tovariši in tovarišice: prav je, da se tudi na današnji svečanosti spomnimo s kratko, toda iskreno zahvalo in priznanjem številnih članov našega velikega delovnega kolektiva, ki so sodelovali v organih upravljanja in so s svojimi in potemtakem tudi našimi skupnimi odločitvami in delom na de-

lovnih mestih, ob čutu polne osebne odgovornosti pripomogli, da so seje potekale v delovnem vzdušju in konstruktivni zaključki. Prav tako danes s posebnim zadovoljstvom ugotavljamo neizmerljiv prispevek ogromne večine delovnega kolektiva, ki je s svojim delom, delovno disciplino in zgledom prispeval k doseženim rezultatom in

ugledu firme, in prav tako, če ne še bolj k uspešnemu sodelovanju take po samoupravni, strokovni in sploh družbenopolitični praksi. In to tudi pomeni, da nikoli nismo skrbeli za gospodarjenje prepuščali samo strokovnim službam ali celo posameznikom...

(Nadaljevanje na 4. strani)

Gostje in delegati na osrednji proslavi

Na proslavi je sodeloval tudi naš pevski zbor

(Nadaljevanje s 3. strani)

Z uveljavljanjem ustavnih dopolnil smo praktično začeli v letu 1970, ko smo namesto prejšnjega upravnega odbora na temelju 15. dopolnila oblikovali odbor za programiranje in razvoj. Postopoma so dozoreli pogoji za uveljavitev nove kvalitete v razvoju samoupravnih odnosov — samoupravne organizacije dela. Tako smo v letu 1970 oblikovali osem temeljnih organizacij združenega dela, skladno z 21. ustavnim dopolnilom. Tako je bil 19. julija 1973 podpisan samoupravni sporazum o združitvi novonastalih TOZD v delovno organizacijo IMP Ljubljana. Že leto kasneje so sodelavci še dveh delovnih enot odločili za organiziranje TOZD, v letu 1975 pa je razvoj zahteval še nadaljno poglobitev neposrednega odločanja v tedanji TOZD OVK, ki se je samoupravno organizirala v dve temeljni organizaciji. Skupna karakteristika razprav na zborih delovnih ljudi v zvezi z organiziranjem temeljnih organizacij je že spomladi 1973. leta pokazala, da je med delavci veliko zanimanja za prilagajanje notranje samoupravne organiziranosti ustavnim spremembam in da je velika večina zaposlenih dobro seznanjena z bistvenimi elementi oblikovanja temeljnih organizacij.

Zato je prav, da se na kratko dotaknemo tudi druge plati našega dosedanjega dela in ki v bistvu pomeni temelj za današnje odločanje o naši prihodnosti. V tridesetletnem razvoju smo se razvili iz majhnega obrtnega podjetja lokalnega pomena do največjega jugoslovanskega v svoji stroki. Naš razvoj je vseskozi slonel na lastnih silah. Vse kar imamo — s čemer upravljamo je rezultat mnogoterih odločitev v preteklosti in trdega dela danes, da bi imeli jutri več, da bi izboljšali svoj osebni produkcijski in družbeni standard.

Z rastjo in razvojem podjetja pa so se razvijali tudi zaposleni. Brez razvoja zaposlenih ne bi bilo razvoja naše delovne organizacije. In zopet moramo ugotoviti, da so bila naša prizadevanja, da je največja vrednota delovni človek, v popolnosti potrjena. Zato je bila vsa skrb najprej posvečena njemu, njegovim delovnim in življenjskim pogojem. Vlaganja v razvoj članov kolektiva in njihovo dolgoročno navezanost na IMP, njihova udeležba v procesih samoupravnega odločanja, pri delovnem uspehu kot moralnemu in materialnemu priznanju, to je tisto, kar dela razliko med nami in drugimi delovnimi skupnostmi. Samo človek, dober delavec tako fizični kot umski, ustvarja razliko v kvaliteti dela. Boljše metode dela je sposoben vnašati samo človek s svojim ustvarjalnim duhom. To pa je drag in dolgotrajen proces, ki ga potrjujejo samo znanje in dejanja, kratka dela. Zato je tudi logično, da se in se še bomo srečevali z različnimi težavami. Toda to je del našega dela in s tem moramo računati, pa zato biti skozi in skozi v akciji, v dinamičnem obnašanju.

Še nekaj je, kar je ob tej priliki vredno poudariti iz zapletenih odnosov, ki so vzpostavljeni v naši delovni organizaciji, ki ima visoko stopnjo razvite vertikalne in horizontalne integracije združenega dela, ali bolje, ki ima široko tehnično delitev proizvodnih programov med temeljne organizacije in se z visoko stopnjo razvitosti vključuje v družbeno delitev dela. Gre za uveljavitev principov planiranja že pred skoraj dvemi desetletji, ki so že tedaj pripeljali do razširitve zastavljenih ciljev našega delovnega kolektiva, ko smo poleg čisto ekonomskih, oziroma poslovnih pridolali tudi nepodjetniške, ki imajo širši družbeni pomen. Pri tem gre za zelo zgodaj spoznanje bistva družbenoekonomskega sistema naše socialistične samoupravne skupnosti, da je produkcija vedno namenjena k celoviti izgradnji socialistične osebnosti. V naših prizadevanjih smo se borili za pridobivanje več znanja s procesi rednega ali izobraževanja ob delu, tako strokovnega, kot družbenopolitičnega. Zavedamo se, da bolj razgledan človek lažje svoje

Na proslavi so bili tudi vsi delavci, ki so pri IMP trideset let. Od leve: Marjan Košir, Stanislav Smerajec, Tinca Zevnik, Alojz Zadnikar, Anton Primc, Bronislav Remic in Janez Vovk

osebne težave spreminja v družbena vprašanja, ki vidi pomen teh težav za skupnost in pomen skupnosti pri njihovem reševanju. Dijaški dom v Domžalah, v katerega smo samoupravno združevali pomembna sredstva, nam omogoča za prihodnost realizacijo vseh sedaj še neuveljavljenih oblik izobraževanja zlasti ob delu. Podobno smo problem reševali tudi na drugih področjih družbenega standarda, ko smo jasne poglede tudi materialno realizirali. Zlasti dobre rezultate smo dosegli s prehrano delavcev, organizacijo dopustov v lastnih počitniških domovih, s primerno zaščito pri delu, raznimi vidiki stanovanjske politike, itd.

V procesu, ki ga praktično letošnje jesen peljemo k formalnemu koncu, ima osrednje mesto vprašanje samoupravne organiziranosti, še zlasti v prizadevanjih za večji dohodek in večjo produktivnost dela. Vstopamo takorekoč v drugo fazo uresničevanja ustavnih načel, ko ne smemo dajati samo poudarek tehnično-organizacijskim vprašanjem, temveč tudi dohodkovnim, to je razreševanju družbenoekonomskih vprašanj. Pri tem je osrednji problem pridobivanje in razporejanje dohodka in še zlasti delitev sredstev za osebne dohodke. Reči je treba, da smo šele z energično akcijo družbenopolitičnih organizacij uspeli spremeniti napačno, oziroma enostransko gledanje, ki je bilo v tem, da so nekateri pričakovali rešitve okoli kriterija in meril za vrednotenje rezultatov dela izven TOZD, oziroma je bila pozornost usmerjena v preveč formalno obravnavanje samoupravnih splošnih aktov. Po našem globokem prepričanju bo treba pozornost in politično naravnost usmeriti predvsem v to, zakaj nekateri posamezniki, skupine ali celo TOZD premalo zaslужijo, zakaj lahko prihaja do neodgovornega obnašanja, nediscipline, itd., ne pa da čas zgublamo okoli visokih zaslužkov ljudi, ki tudi veliko prispevajo. Žal je res, da so se lenuhi preveč naučili, kako je moč na vse načine izkoristiti pravice iz delovnega razmerja, pri čemer jim položaj olajšuje zapletena procedura dokazovanja, ki je posledica neustreznega besedila samoupravnih splošnih aktov za konkretne razmere posamezne TOZD.

Drugo pomembno vprašanje samoupravne organizacije, ki je pred nami, je tudi v tem, da reši-

tve, do katerih smo se letos dokopali, niso nekaj trajnega, niti niso nek splošno veljavni način. Še vse preveč je zapiranja v meje TOZD, še vse premalo je dosledne izvedbe duha zakona o združenem delu, oboje pa vodi k večanju administracije in počasnejšemu naraščanju produktivnosti dela. Poudarjam, da je opazen porast administracije, ki ni posledica tehničnega napredka. Bistveno je, da smo pojave zaznali in da jih že odpravljamo. Zavedamo pa se, da je samoupravna organizacija stalen proces, ki ni časovno omejen. Prav tako bistvenega pomena je, da mora vzpostavljati odnose med TOZD izhajati iz njihovih razvojnih programov in dohodkovnega povezovanja, ki šele omogočata združevanje dela in sredstev.

Tretje pomembno področje, ki ga izpostavljam izmed drugih, je področje uresničevanja samoupravljanja. Izhajati moramo iz vseh pozitivnih izkušenj in odpraviti, oziroma dopolniti nekatere oblike. Rečemo lahko, da so v minulem obdobju pomembno uveljavitev dosegli zbori delavcev, pri čemer je očitna povečana prisotnost in angažiranost delavcev in pozitivna praksa, da so bila vsa pomembna vprašanja obravnavana na zborih delavcev. Obratno lahko ugotovimo, da je bil referendum kot oblika osebnega izrekanja zastavljen.

To je pomembna naloga, ki stoji pred vsemi samoupravnimi in političnimi strukturami v TOZD, da se borijo za čimprejšnjo in popolnejšo afirmacijo tudi te oblike. Nekaj problemov, kot objektivni odraz samoupravnega delegatskega sistema se je pokazalo tudi pri uveljavljanju tako vertikalne (delegatska baza — delegacija — delegat) kot horizontalne (med delegacijami različnih TOZD, oziroma med različnimi delegacijami) povezanosti. Mislim konkretno, da je bilo vse preveč poslanskega, to je reprezentativnega obnašanja.

Tovariši in tovarišice! Povedane misli so samo fragmenti iz življenja našega velikega delovnega kolektiva. Zato mi dovolite ob zaključku še tole: še bolj kot dosedaj se moramo truditi, da ne delamo konfliktov, temveč, da probleme svoje TOZD odpiramo in jih skušamo sporazumno reševati. Poleg tekmovanja se moramo zavedati, da je nujno tudi sodelovanje. Težave je treba reše-

Glavni direktor tov. Stanko Krumpak je izročil posebno priznanje tov. Ivanu Mačku-Matiji in skupščini občine Ljubljana-Bežigrad, ki ga je prevzel njen predsednik tov. Janez Rigler

vati z dogovarjanjem, s sporazumevanjem, s skupnimi prizadevanji. Spoštovati je treba interese tudi drugih, da bi tudi drugi spoštovali naše. In še to: če smo z velikanskimi pridobitvami za delavski razred, ki so v Ustavi in Zakonu o združenem delu pridobili dolgoročnojšo podlogo za ureničevanje neposrednega samoupravljanja, se je treba zavedati, da smo nase prevzeli tudi veliko odgovornost.

Za predsednikom delavskega sveta je spregovoril podpredsednik republiškega izvršnega sveta tov. Roman Albreht, ki je v svojem govoru opozoril na skromne začetke pred tridesetimi leti in rezultate, ki se z današnjimi ne morejo primerjati, saj so se spremenila vsa merila. Da bomo v treh desetletjih ustvarili toliko, niso verjeli niti največji optimisti. Ko se je začela obnova porušene domovine, je vse skupaj bilo videti kot zanesena vizija jurišacev na nebo, ne pa realno uresničljiv program. Še se spomnimo, kako so ravnali tisti, ki so nas hoteli spraviti na kolena. Toda naša pot je postala realnost in opredeljuje odnos drugih do nas — naših prijateljev in tudi tistih, ki jih moti naša pot.

Zavedati se moramo, da vse, kar je naprednega, najde pri nas svoj odzven, vse, kar ima samo zunanji videz, pa se zdrobi in sesuje. Vprašamo se lahko, kje smo dobili moč, za vse to, kar smo storili in spoznanju, da delamo zase, da je početje pošteno, da dela ni možno opraviti, če ne bi delali

radi. V krizo so zašle vse pobude in vsi motivi, ki ne prinašajo novega, boljšega. Opozoriti je treba na dvije nevarnih pojavov: nemoč pri reševanju delovnih nalog in svojevrstna potrošniška mrzlica, vzdušje, ki ne pozna jeklene logike gospodarjenja, da ni mogoče porabiti več, kot proizvedemo. Storimo sedaj kvaliteten korak v razvoju ekonomskih odnosov v združenem delu — to je objektivni imperativ za naš nadaljnji razvoj. Med organizacijami, ki so med seboj povezane, moramo zamenjati neustrezne odnose z dohodkovnimi. Ni pomembno fizično združevanje, ampak sprememba odnosov — skupno planiranje, zagotavljanje sredstev za skupni razvoj, zagotavljanje jamstva in odgovornosti, načini in oblike samoupravljanja. Tu pa vse preveč omahujemo. Ali bomo do roka, ki ga postavlja zakon, uspeli to urediti?

Vi ste s polnimi pljuči in zamahom stopili v procese preobrazbe. Tega smo lahko veseli. Prav je, da nočete zaostajati. Želim, da vam pri tem ne bi zmanjkalo poguma. Čestitam vam k odlikovanju, ki vam ga je podelil tovariš Tito in vam želim, da tudi v bodoče delate tako kot doslej, je zaključil tov. Roman Albreht in nato predal visoko državno odlikovanje predsedniku delavskega sveta podjetja.

Takoj nato je glavni direktor tov. Stanko Krumpak podelil posebno priznanje tov. Ivanu Mačku, skupščini občine Ljubljana Bežigrad in pa

sedmim delavcev, ki delajo pri podjetju od njegove ustanovitve.

V kulturnem delu programa so sodelovali: pihalna godba Ljudske Milice in naš pevski zbor, ki sta proslavo tudi začela, Koroški akademski oktet, igralec SNG Rudi Kosmač in Ajda Lesjak, ki je spored povezovala in z izbranimi besedami pripomogla, da je bilo vzdušje tako pristno in domače.

Ni dvoma, da je bila proslava enkratna. Zasluga in zahvala gre vsem nastopajočim in njenim pripravljalcem.

Govoril je predsednik delavskega sveta podjetja tov. Stane Vrhovec

Gostje in odlikovanci na podelitvi državnih odlikovanj

PODELITEV DRŽAVNIH ODLIKOVANJ

Ob našem jubileju je predsednik republike tov. Tito odlikoval 116 naših delavcev. Svečana podelitev je bila na večer pred osrednjo proslavo v ljubljanskem klubu delegatov. Podelitve so se udeležili predstavniki republiškega sveta zveze sindikatov na čelu z njegovim predsednikom tov. Janezom Barboričem, ki je odlikovanja tudi podelil, predstavniki bežigradske občinske skupščine, predstavniki družbenopolitičnih organizacij naših TOZD in delovne organizacije in seveda odlikovanci.

Zbranim je spregovoril sekretar sveta ZK IMP tov. Aleš Čerin, ki je med drugim dejal:

Podelitev odlikovanja pomeni vsakemu osebno priznanje za njegov trud, prizadevanje in odpovedovanje, za njegovo delo, uspehe in zasluge kot izraz družbene ustvarjalnosti, s tem pa najvišje družbeno priznanje za njegov prispevek h graditvi naše samoupravne socialistične skupnosti. Ni slučaj, da podelitev teh priznanj sovpada prav z jubilejem naše OZD, 30-letnico IMP; vaše zadovoljstvo ob visokem družbenem priznanju je tudi praznik IMP, v katerega ste vložili največ. Posebno pa nas veseli, da ugotavljamo rezultate in uspehe 30-letnega dela IMP in s tem povezujemo podelitev odlikovanj našim najzaslužnejšim delavcem, prav v letu Titovih in partijskih jubilejev...

Vse rezultate IMP pa so dosegli delavci in prav vsem, ki so v 3 desetletjih ustvarjali v IMP, gredo zahvala in čestitke za doseženo. Današnja svečanost pa je najlepša priložnost, da se vam, tovarišice in tovariši, ki ste za IMP, s tem pa tudi za širšo družbeno skupnost, dali največ, izreče zaslužen priznanje s podelitvijo državnih odlikovanj. Nemogoče je v tem kratkem nagovoru prikazati zasluge vsakega od vas, za katere boste dobili priz-

Državna odlikovanja sta prejela tudi jubilarca: tov. Marjan Košir (zgoraj) in tov. Alojz Zadnikar (spodaj)

nanja, toda vaše delo je vtakano v rezultatih IMP-ja; v stotinah kilometrih vseh vrst instalacijah na številnih objektih, v raznovrstnih proizvodih, v administrativnih, strokovnih, vodstvenih in drugih opravilih, projektih, lastnih investicijah, razvojnih programih itd. Nekateri od vas ste ustvarjali današnji IMP praktično od njegovega nastanka, večina pa desetletje, dve in celo dlje. Mnogim od vas pomeni delovni, strokovni, družbenopolitični in samoupravni prispevek IMP življenjsko delo, delo, kateremu ste posvetili vse svoje strokovne in druge sposobnosti, vso ustvarjalnost, fizične napore in za katerega vam ni bilo žal moči, zdravja, prostega časa, celo osebnega življenja ter ste s svojo nemo, požrtvovalnostjo in delovnim prispevkom vzgled delavcem IMP in izven njega, mnogi pa ste sodelavcem znali pokazati pot iz trenutnih neuspehov, težav in kriz in jih vodili k novim ciljem. In prav ta zavzetost, delovna gorečnost, povezana s širino sposobnosti spoznavanja, presojanja in odločanja ter s širino osebnosti sploh, je vodila celotni delovni kolektiv mimo vseh težav, ki jih v 3 desetletjih ni bilo malo, v tak nesluten razvoj in današnje razsežnosti in poslovne rezultate IMP.

Poslovni rezultati IMP in njegova današnja samoupravna zgradba in funkcioniranje ne bi bili taki, skopa obrazložitev vaših zaslug pa bi ostala nedorečena brez odločujočega faktorja: družbenopolitične aktivnosti in vloge delavca — samoupravljalca. V bogatem povojnem družbeno ekonomskem razvoju naše družbe, tako pa tudi v IMP, sta družbenopolitična aktivnost delavca in aktivnost delavca samoupravljalca napredovali z roko v roki. Vaša družbenopolitična aktivnost v osnovnih organizacijah in drugih organih ZK, sindikata in mladine, v zvezi s katero ste imeli pomembne funkcije in odgovorne naloge, je korak za korakom naglo razvijajoče se družbeno ekonomske odnose ažurno in uspešno vklapljala v organizacijo in poslovanje IMP in le tako omogočila razvoj, dobre poslovne rezultate in odvrnila spremljajoče negativne družbene in interne pojave. S tem pa so bili vključeni v poslovanje IMP organi upravljanja s svojimi dejanskimi funkcijami, v katerih ste vseskozi dajali plodne prispevek in si nabrali bogato samoupravljalško prakso in izkušnje za uveljavljanje samoupravnih odnosov v svoji sredini. Vaša želja in trud za vzpostavitev tovarištva, prijateljstva med delavcema kot sočlovkom socialistične družbe pa sta se marsikje v popolnosti uresničila. Pri izpeljavi vseh teh zahtevnih nalog ste v družbenopolitično aktivnost in razvoj samoupravnih odnosov vložili ogromno truda, ki ga ob današnji samoupravni organiziranosti IMP in ob sedanji aktivnosti pri uresničevanju zakona o združenem delu znamo ceniti.

Ob podelitvi najvišjih priznanj ne smemo pozabiti, da ta daleč presegajo okvire IMP, da so to priznanja najširše družbene skupnosti, ki je neposredno povezana z uspehi, ki jih slavimo ob našem jubileju. Naj bodo priznanja za vaše dosedanje delo tudi obveza vseh nas za še boljše rezultate!

Po podelitvi se je v imenu vseh odlikovancev predsedniku Titu zahvalil glavni direktor tov. Stanko Krumpak in mu obljubil, da bodo delavci IMP, še posebej pa odlikovanci stali še naprej v prvih vrstah boja za nove družbeno ekonomske odnose in utrjevanje samoupravnega socialističnega sistema.

Zbranim odlikovancem in gostom je pred podelitvijo državnih odlikovanj spregovoril sekretar sveta ZK IMP tov. Aleš Čerin

ODLIKOVANI DELAVCI

RED DELA Z RDEČO ZASTAVO

Krumpak Stanko
Mazovec Lado

RED DELA Z ZLATIM VENCEM

Kosi Alojz
Kumše Franc
Mendiževc Valentin
Zaviršek Janez

RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM

Kolenc-Kokalj Mihaela

RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

Avžlahar Pavle
Lazarevski Kristina
Osredkar Stanislav
Pančur Anton
Verdnik Rajko
Vrhovec Stane
Pregelj Marjan

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

Alič Ladislav

Babnik Vinko
Baudek Jože
Bečan Marjan
Bernetič Boris
Bremec Ciril
Bezjak Anton
Brajer Alojz
Brajer Janez
Brezovšek Jože
Česnovar Franc
Čuk Julij
Čirič-Komelj Olivija
Dražumerič Adolf
Gärtner Ladislav
Grčar Janez
Gregoran Josip
Hočevar Franc
Jankovič Henrik
Javornik Janez
Jordan Jože
Kralj Jože
Kramberger Branko
Košir Marjan
Kovač Jože
Križan Anton
Kurent Ciril
Lah Anton
Lukek Dragutin
Mersel Ignac
Mozetič Marija
Močilnikar Lidija
Močnik Peter

Nastran Valentin
Omerzu Mihael
Pančur Stanko
Peterlin Bogdan
Podlipec Franc
Prijatelj Alojz
Ratajc Karel
Rupnik Ivan
Rozman Ivan
Sirk Martin
Škander Leopold
Štempelj Jože
Šubic Jože
Tomažin Milan
Toplak Janez
Vatovec Stanislav
Velikonja Dominik
Vidregar Martin
Weiss Jože
Zadnikar Alojz
Zavec Jurij
Zavrl Žarko
Zima Anton
Zofič Pavel
Zoretič Ivan
Zorko Rafael
Zupan Marjan
Zupanič Jože

MEDALJA ZA ZASLUGE ZA NAROD

Erjavec Alojzija
Zaletel Anton

MEDALJA DELA

Adamič Jože

Bradač Alojz
Bobič Franc
Božič Stanislav
Božič-Kovač Angela
Ciuha Franc
Erjavec Frančiška
Gobec Ivan
Grčar Franc
Hvala Venčeslav
Jamnik Vinko
Jerman Delgi
Jurša-Oven Majda
Kaš Ivan
Kolarič Josip
Korošec Karel
Kušar-Mihelčič Marija
Kogovšek Dušan
Klobučar Vladimir
Krmelj Anton
Marič Franc
Medvešek Ivan
Murovec Janez
Per Karlo
Prica Nikola
Pucer Franc
Pogačar Tončka
Ražman Gvido
Robič Slavko
Strel Marjan
Škrlep Jože
Turman Stane
Urbas Bogomir
Valant Jože
Velkavrh Marinka
Vrabič Jože
Zaletelj-Omahen Zofija
Zajc-Duša Olga
Zorman Peter

URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

PRIPRAVE ZA DELITEV OSEBNIH DOHODKOV PO NOVEM

V zvezi z zakonom o združenem delu, ki je bil sprejet koncem minulega leta, smo na pobudo političnega aktiva IMP začeli uresničevati določila o delitvi osebnega dohodka. Koncem avgusta je bila sestavljena osrednja komisija za pripravo SS o delitvi OD, ki je takoj začela delati, saj je rok za sprejem tega SS 1. 1. 1978, kar zahteva za tako obširno nalogo dobro načrtovano in usklajeno delo.

Komisija se je zavedala, da lahko dosežemo postavljeni cilj le z dobro organizirano in široko zastavljeno akcijo, ki naj pri delu vključi celotno strukturo zaposlenih v ta namen so bile v 1. fazo dela — opisovanje delovnih nalog in opravil — vključene komisije za norme, ki zajemajo proizvodnjo, montažo in projektiv. Tem smo priključili še delovno skupino za opis režijskih delovnih nalog. Komisije so se izkazale izredno uspešne, kar posebno velja za komisijo, ki opisuje delovne naloge režije, kjer je bilo doslej storjenega bore malo, dela pa je bilo največ.

Težave pri delu, ki nastajajo, so predvsem delovnega in organizacijskega značaja. Med prve sodi čas priužitve, ki je nujno potreben vsem članom delovnih komisij, da se podrobneje seznajajo s smernicami in politiko delitve OD po zakonu o združenem delu, postavljenimi v razmere našega združenega dela (opisi DELOVNIH MEST so bili v DO IMP dobro zasnovani in tudi začetno pravilno ocenjeni. Kljub temu so še vedno obstojale slabosti sedanjega sistema ocenjevanja dela, predvsem v tem, da je bilo za isto delovno nalogo oziroma opravilo povsem umetno postavljenih več delovnih mest. Torej je bilo enako delo različno vrednoteno, kar je povzročalo spore med

zaposlenimi).

Med druge pa sodijo neusklajenost dela znotraj komisij samih, ki imajo bolj ali manj obsežno delo in potrebujejo v določenem času delu primerno število članov.

Opisi delovnih nalog so bili tako končani do 15. 10., koncem desetega meseca pa bo opravljena tudi analitična ocena delovnih mest v posameznih dejavnostih. Nato bo skupna delovna komisija sestavila vse delovne naloge, ki jih v tem trenutku v okviru DO IMP opravljamo.

Prav gotovo je ena izmed zavor na poti k uresnitvi SS o delitvi DO naša bodoča organiziranost, ki bo določila delovne naloge, potrebne posameznim DO in v njihovem okviru TOZD. Samoupravna organiziranost je predpogoj za izdelavo samoupravnih splošnih aktov, t. j. samoupravnih sporazumov o delitvi dohodkov in čistega dohodka SOZD in DO ter pravilnikov v TOZD in delovnih skupnostih.

Ena izmed odgovornih in občutljivih nalog ostaja izdelava meril za določanje in ugotavljanje obsega del, kvalitete in ekonomičnosti opravljanja delovnih nalog, ki jih v dosednji praksi ni bilo. Ta merila so osnova za uresničevanje določil zakona o delitvi po rezultatih dela. Izdelava teh

meril ni ravno domena naše komisije, temveč naj pri tej izdelavi sodelujejo tudi vse prizadete službe, da bi tako lahko dosegli čim boljše rešitve.

Rok, ki je pred nami, je zelo kratek, ker morajo biti osnutki aktov pripravljeni do sredine novembra. Zato je še toliko bolj pomembno aktivno sodelovanje vseh zaposlenih v IMP.

Komisija
za pripravo samoupravnega sporazuma
o delitvi OD v IMP

ZAHVALA ATLETSKE ZVEZE SLOVENIJE

V imenu organizacijskega odbora »22. Mladinskega pokala republik in pokrajin« v Ljubljani se vam iskreno zahvaljujemo za pokroviteljstvo nad ekipo Slovenije ter za finančni prispevek za zmanjšanje njihovih stroškov bivanja v Ljubljani.

PREDSEDNIK AZS
BOŽIČ JOŽE

TOZD TRAA

Če slišimo kaj o armaturah v okviru IMP in če so še regulacijske, potem to zadeva našo TOZD Tovarno regulacijskih armatur in aparatov. Še vedno radi uporabljamo kar kratko staro ime Trata, čeprav je danes tu ulica Jožeta Jame v občini Ljubljana-Siška. Velik napis na pročelju nam pove, kaj delavci tu proizvajajo, pove celo preveč. Livarna, ki je še napisana, že precej let dela in se razvija v Ivančni gorici, njeni zametki pa so bili tu. Danes je v tej temeljni organizaciji zaposlenih že več kot štiristo delavcev. Kako delajo in živijo pa naj bi v skupih besedah in grobih obrisih povedal ta zapis.

HITER RAZVOJ V ZADNJIH LETIH

Razvoj Trate je bil po svoje zanimiv. Iz majhne delavnice je nastala današnja tovarna. Prehodila je vse stopnje razvoja od ekonomske enote, samostojnega obrata do TOZD. Direktor TOZD tov. Lado Mazovec je takole pripovedoval o razvoju:

»Še pred desetimi leti je tovarna delala s skromno opremo, skoraj brez ustreznih kadrov, delavci so delali v težkih delovnih pogojih. Nihče ni pričakoval, da bo v istih prostorih nastala serijska in izven serijska proizvodnja. Tovarno nismo opremljali samo s stroji, razvoj je bil večstranski. Delavci, kot najvažnejši faktor, so tudi preživljali težka obdobja. Morali smo vzgajati strokovnjake doma ali pa jih poiskati med diplomanti višjih in visokih šol.

Šele ti izšolani in izkušeni delavci so postali osnova in jamstvo, da se začne tovarna programske razvijati. Posamezni delavci niso vedno razumeli novega načina dela, nove tehnologije in so bili bolj žalostni kot veseli, kajti spremeniti je bilo treba ustaljen način dela. Zavedali smo se in se tudi še danes, da brez lastnega razvoja ni napredka. Samo delavci, ki čutijo utrip proizvodnje, jo lahko razumejo. Razvijalec in delavec za strojem morata biti v isti skupini, povezana z vsemi vmesnimi členi. Šele takšna povezava

omogoča izvajanje programov, posameznih projektov in večanje rezultatov in pripomb njihovim ustvarjalcem.

Zadnja leta so nam plani in programi glavno sredstvo, da lahko ugotavljamo: kaj naj delamo, kje smo na jugoslovanskem in evropskem tržišču, da lahko zaloge polizdelkov obdržimo v normalnih okvirih in da so na zalogi vedno tisti polizdelki, ki jih proizvodnja potrebuje. Planiranje nam omogoča dobro usklajevanje programov.

V zadnjih treh, štirih letih smo podvojili proizvodnjo, 30 — 40 % se je povečala bruto realizacija, število delavcev se je povečalo za 5—10 %. Rasla je produktivnost, obenem tudi dohodek. Kljub vsemu napredku pa ugotavljamo, da je strojna opremljenost še vedno premajhna. Pred nami je reorganizacija tovarne v tehnološki opremi, ki najbrž ne bo tako draga, mnogo več pa bo organizacijskega dela. Zavedamo se, da je evropska proizvodnja precej let pred nami. Vendar pa lahko ugotovimo, da je minuta obdelave pri nas skoraj enaka oni v zahodni Evropi. Če primerjamo vrednost osnovnih sredstev na prostor ali delavca, še nismo na evropski ravni. Zato za nas ni počitka. Tehnologijo in tehniko moramo razvijati naprej. Vključujemo se v zunanja tržišča in izdelke prodajamo z določeno izgubo, ki

nastaja predvsem pri materialu, medtem ko je obdelava na evropskem nivoju.

Anton Pančur: »Razmišljanja in odločitve pridejo iz vprašanj zelo razvejane in zahtevne proizvodnje. Vse to moramo imeti pred očmi, ko se odločamo o nabavi strojev. Preokret smo naredili pred štirimi leti, ko smo kupili polavtomatske in namenske stroje. Vendar danes doba specializiranih strojev že zahteva. Delavce moramo še sedaj pripravljati za delo na novih strojih, da prehod ne bo povzročil prevelikega zastoja v proizvodnji. Prek 3000 različnih polproizvodov zahteva dobro predpripravo dela.«

Za energetske preskrbe tovarne je poskrbljeno: zagotovljena je voda, elektrika in ogrevanje. Do letos je bil njihov razvoj prostorsko onemogočen zaradi rezervatov za ceste. Sedaj je tudi ta ovira odpravljena.

POMANJKANJE STROKOVNIAKOV

Čeprav je Ljubljana univerzitetno središče, vseeno ni nekaterih profilov strokovnjakov ali pa se ti raje zaposlujejo na njim neustreznih delovnih mestih.

Lado Mazovec: »Profesorji in mentorji diplomantov ne izhajajo iz tovarn, zato tudi ni nagnjenosti in pripadnosti industriji. V tovarni je konkretno dela, začetek točno ob uri, prihod registrira ura, vsako napako se hitro vidi, delo ocenjuje zelo širok krog delavcev. Slovenci smo tako majhni, da je že od Name do Figovca predaleč, da bi hodili delat. Mi smo za marsikoga že predaleč iz Centra, čeprav so dobre zveze. Zanimivo pa je, da strokovnjaki, ki se zaposlijo v industriji, tudi ostanejo.«

Rudi Bukovec: »Treba je omeniti specifičnost dela v industriji in ne nazadnje: dohodki v gospodarstvu so nižji od onih v negospodarstvu.«

Anton Pančur: »Šolanju kadrov moramo tudi naprej posvečati vso skrb. Vzgajati moramo projektante ali bolje: jih seznanjati in usmerjati, da bodo projektirali naše izdelke, šolati moramo monterje, ki naše izdelke vgrajujejo in ne nazadnje moramo posvetiti več skrbi našim odjemalcem. Le tako lahko pridejo naši proizvodi do večjega. Prav tako ne moremo

mimo šolanja naših 50 učencev v gospodarstvu.«

Rudi Bukovec: »Ko se bomo vsaj delno otresli prostorske stiske, moramo prekiniti s klasičnim izobraževanjem učencev, ki ni najboljša. Zanje nameravamo urediti delavnico, kjer bodo pod enim vodstvom delali po posebnem programu. Povezani v enotni proces bodo več ustvarili in se tudi več naučili.

Izobraževanje ob delu je prineslo dobre rezultate. Ne samo, da je del ne kvalificiranih delavcev dosegel polkvalifikacijo, da smo sami izšolali kvalificirane delavce, da je del delavcev uspel pridobiti visoko kvalifikacijo, uspehi so tudi v proizvodnji. Navedeni naj samo izmet, ki se je občutno zmanjšal.«

Ker se zavedajo, da bo v bodočnosti imel kadre le tisti, ki bo vlagal določena sredstva, štipendirajo dijake na srednjih in študente na višjih in visokih šolah.

DELAVEC NI POZABLJEN

O skrbi za izobraževanje smo že govorili. Toda če hočemo, da bodo delavci na lovnih mestih dosegali visoke rezultate, morajo imeti urejeno delovno okolje in rešeno stanovanjsko vprašanje. V zadnjih dveh letih so kupili več kot trideset stanovanj, letos so jih dobili v bližini tovarne. Več kot 700.000 din so lani razdelili posojil delavcem, ki gradijo svoje hiše. Zgradili so jedilnico v tovarni. Hrano jim dovaja TOZD Družbeni standard. Pripombe so predvsem okrog visokih cen hladnih malic in cene pičaja, ki so večje kot v trgovinah.

Če hoče delavec dobro samoupravljanje, mora biti obveščen o dogajanjih v temeljni in delovni organizaciji. Potreba po obveščenosti in obhodki v gospodarstvu so nižji od onih v negospodarstvu.

Anton Pančur: »Šolanju kadrov moramo tudi naprej posvečati vso skrb. Vzgajati moramo projektante ali bolje: jih seznanjati in usmerjati, da bodo projektirali naše izdelke, šolati moramo monterje, ki naše izdelke vgrajujejo in ne nazadnje moramo posvetiti več skrbi našim odjemalcem. Le tako lahko pridejo naši proizvodi do večjega. Prav tako ne moremo

EDINI PROIZVAJALEC ČRPALK V NAŠI DRŽAVI

Posebej naj omenimo inovacijsko dejavnost, ki je v tej tovarni dokaj razgibana. Doslej je delavski svet odobril odškodnino okoli 20 inovatorjem. Skupni prihranek znaša več milijonov din. Za samoupravni sporazum pravijo, da je boljši od prejšnjega pravilnika, vendar so še določene nejasnosti. Še vedno je težko reči, kdaj gre za inovacijo, kdaj pa za redno delovno nalogo. Težko je tudi doseči, da bo inovator zadovoljen, da bo odškodnina resnično odraz njegovega prispevka in da bodo zadovoljni njegovi sodelavci, ki imajo večkrat pripombe, izvirajoče iz čisto človeških nagibov, ki jim pravimo tudi nevoščljivost. Samoupravni sporazum določa višino odškodnine 10 % od prihranka, kar je stimulativna nagrada tudi v evropskem merilu.

Delavci v TOZD TRAA so še zaupali, da je v obdelavi inovacija, ki bo po dosedanjih izračunih in ocenah pomenila 500 milijonov mark prihranka. O teh vprašanjih naj bi nekoliko razmišljale tudi komisije za inovacije v drugih TOZD, ker v veliki večini drugega dela nimajo.

Prečno 2000 din brezobrestnega posojila in ga morajo vrniti v štirih mesecih.

Delovne razmere danes so s tistimi pred nekaj leti težko primerljive.

Franc Bobič: »Mislim, da delavci radi prihajajo na delo, počutje pa je večkrat odvisno od dela. Nekateri se še niso zživel, enim je pa vseeno, kaj se dogaja v tovarni, vendar je takih čedalje manj.«

Zdravko Semeter Nastran: »Osnovna organizacija ZK se je razvijala skupaj s tovarno in s svojim delom pripomogla k njenemu razvoju. Velik je bil njen prispevek pri urejanju medsebojnih odnosov, pri skrbi za izobraževanje in informiranje delavcev.

V zadnjih letih smo sprejeli 13 novih članov, danes — šteje osnovna organizacija 45 članov. Želja po ideološkem izobraževanju je prisotna predvsem pri novo sprejetih. Sekretar osnovne organizacije bi moral biti neposredni proizvajalec, a bi verjetno težko opravljal to funkcijo, ker je neprestano treba pošiljati poročila in razne statistike o opravljenem delu. Svetom ZK IMP smo dobro sodelovali. Pri reorganizaciji pa so bile akcije z njegove strani le premalo podkrepjene. Družbenopolitične organizacije so ugotavljale, da bi se delovna organizacija hitreje razvijala, če bi bila v njeni sestavi tudi livarna. Osnovna organizacija je na tem področju veliko delala, rezultata pa ni bilo. Zavedamo pa se, da se lahko vsaka TOZD po svoje organizira. Naj se po tej poti zahvalim še občinskemu komiteju ZK Ljubljana-Siška za pomoč pri krepitvi naše osnovne organizacije.

Janez Rojc: »Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata šteje 13 članov in se je v zadnjem mandatnem obdobju sestel že 24-krat. Kaj delamo, najbrž ni treba posebej omenjati. Težko pa je pridobiti ljudi, da sodelujejo. Sklepov oziroma dogovorov o

enotnih akcijah se v glavnem držimo. Menim, da se je konferenca premalo sestajala, preveč je sodelovalo predsedstvo, ki pa ne more odločati o vseh vprašanjih.«

Predsednik osnovne organizacije zveze socialistične mladine je bil odsoten, zato je o njenem delu spregovoril tov. Nastran: »Mladina, zaposlena pri nas, je iz različnih krajev države. Naloga mladinske organizacije je tudi, da se mladi ljudje med seboj spoznajo, izmenjujejo izkušnje. To vlogo je dobro opravila, saj pri nas ni niti najmanjšega šovinizma. Mladina je letos uspešno izvedla dve akciji urejanja okolja tovarne. Članov mladinske organizacije je okoli 130 in mesečno plačujejo 10 din članarine, ki jo potem porabijo za izlete in strokovne ekskurzije. Omeniti moram še aktiv mladih komunistov, ki tudi deluje v naši TOZD.«

Josip Kolarič: »Samoupravni organi spremljajo vsa dogajanja v TOZD in tesno sodelujejo z družbenopolitičnimi organizacijami. Lani, ko so bile razmere težke, smo sami naredili stabilizacijske in sanacijske programe. V naši TOZD je razvejana inventivna dejavnost. Delavski svet je imenoval komisijo in strokovnega sodelavca, ki pripravi vse potrebno ob inovacijah. Vsak delegat dobi 5 do 7 dni pred sejo valobilo z gradivom. Sklepe potem redno objavljamo v Informacijah. Vabilo za sejo delavskega sveta visi tudi na oglasni deski, da se z dnevnim redom lahko seznajajo vsi delavci. V začetku leta sprejemamo proizvodni program, vsi predlogi gredo prek samoupravnih organov. Obravnava slika smu tudi nekaj priritožb delavcev na sklepe komisij oz. odborov. Tako smo sklep odbora za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti o izključitvi delavca spremenili v pogojnega in danes lahko ugotavljamo, da je to vzgojno vplivalo na delavca, ki od takrat ni več kršil delovne dolžnosti. Pri eni od zahtevnih inovacij se je delavec obrnil na sodišče, a je delavski svet odločil, da je bil

delavec zadovoljen, še pred izrekom sode.

Franc Maselj: »Vsi delegati delajo v sindikatu, zvezi komunistov ali v samoupravnih organih in so seznanjeni s problemi v domači hiši. Pogrešamo strokovno vodstvo, sodelavca, ki bi več delal z delegacijo. Razne sporazume in druge akte je težko obdelati brez strokovne pomoči. Pri prihodnjih volitvah bomo morali vključiti delegate, ki stanujejo na območju občine, ker se v zboru združenega dela večkrat obravnavajo krajevna vprašanja, ki teh ne zanimajo. Delegacija je že postavila nekaj vprašanj, na katere smo dobili odgovore na seji skupščine. Nekoliko težav imamo tudi pri usklajitvi stališč, ker naša delegacija sestavlja konferenco v okviru Agrostroja. Če že ne bomo mogli, da bi v prihodnje delovna organizacija imela svojo delegacijo, naj bi bila konferenca iz delegatov enakih dejavnosti.«

Lado Mazovec: »Samoupravljanje ni balast nikomur, je globoka nujnost, zajedena v prepričanje ljudi. Jasno pa je, da prihaja do večjega ali manjšega razkoraka med teorijo in prakso, med pravicami in dolžnostmi. Prihaja do boja mnenj — tu pa so organizacije in organi odigrali veliko vlogo.«

TEŽAVE POVZROČAJO ZMEDO NA TRŽIŠČU

Tovarna sodeluje s tremi velikimi dobavitelji: Elektrokovino iz Maribora, TOZD Livarno sive litine iz Ivančne gorice in TOZD Tovarno elektronaprav iz Ljubljane. Od njihovih kvalitetnih polizdelkov in rednih dobav je v mnogem odvisno delo in uspeh tovarne.

Lado Mazovec: »Vsak od omenjenih dobaviteljev je za nas enak potreben in pomemben. Pomankanje motorjev, ki jih izdeluje Elektrokovina, je povzročilo izpad proizvodnje v vrednosti okoli 20 milijonov din, kar pomeni tudi ustrezno manjši dohodek. Včasih imamo težave tudi z livarno. Vendar pa moram reči, da na naša opozorila zelo hitro reagirajo in stvari uredimo. Že dve ali tri leta pa je nemogoče položiti pri dobavah iz Tovarne elektronaprav. Ne dobavljajo ne pravočasno, ne dovolj. Ne sledijo našim proizvodnjam, da o kakšnih vlaganjih v artikel ne govorimo. Zaradi nekompletne avtomatike nam ostaja v skladišču cela serija nepopolnih črpalk, kar povzroča zmedo in zastoje in veže velika finančna sredstva. Odnos odgovornih v TOZD TEN smatramo za skrajno zanikrno in nemogočo. Ob dejstvu, da bomo pri njih prihodnje leto kupili za 50 milijonov avtomatike, se postavljajo razna vprašanja, ki pa vedno ostajajo brez odgovora. Za izboljšanje odnosov smo izgubili vsako upanje, jutri bi si poiskali drugega dobavitelja, če bi bil prehod stvar

enega dneva, se pa dejansko pripravljamo na to.«

Anton Pančur: »Mi potrebujemo livarno. Doslej nam je šla na roko in pokazala pripravljenost za visoko stopnjo sodelovanja po tehnično tehnološki in prodajni strani. Vse potrebe po sivi in nodularni litini bomo še naprej pokrivali v naši livarni.«

Ing. Leopold Škander: »Izhodna kontrola livarne včasih malo zašepa. 90 % smo zadovoljni. Naše sodelovanje je v redu, ni pa 100 %. Je pa to sodelovanje odvisno tudi od nas — kako in kdaj prihajamo z zahtevami na plan.«

Ing. Gorazd Kordelič: »Prodajamo ekskluzivne proizvode. Rezultati prodaje so zadovoljivi. Proizvodnja je prodana v poprečju za 4 mesece naprej. Zavedati se moramo, da je vsa konkurenca obtočnih črpalk uvožena. Zaostajamo predvsem na področju elektronike. Posebno vprašanje je prodaja na tuja tržišča. Na visoko ceno naše črpalke vplivajo predvsem materiali, ki so v tujini sorazmerno cenejši. Na domačem tržišču pa so za nas velikega pomena predstavništva, »pokriti« bi morali še Dalmacijo in Črno goro.

Med TOZD Livarno in TRAA je dogovorjena tudi delitev proizvodnega programa armatur. Hladnovodne armature (v glavnem gredo vse v zemljo) bo še naprej razvijala in obdelovala livarna sama. Ostale armature pa so v proizvodnem programu tovarne na Trati. Ta jih tudi sama razvija. Sedaj proizvajajo že tretjo generacijo. Vsak nov proizvod pa mora biti tako razvit, da je sposoben za izvoz na zahodno evropsko tržišče.

POSTOPOMA DO DELOVNE ORGANIZACIJE

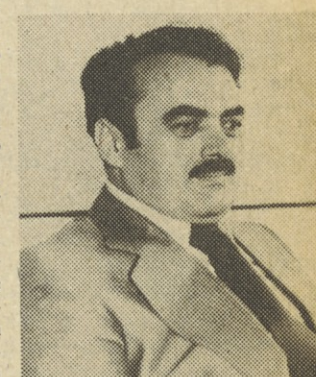
Lado Mazovec: »Če bi TOZD ostala v sedanji obliki, nove priključitve niso mogoče. Ker pa želimo, da bi v branži prišlo do specializacije, smo se odločili za novo obliko organiziranosti. Delovna organizacija bo po priključitvi kovinarstva Maja imela tri temeljne organizacije. Te tri TOZD se bodo hitreje specializirale in prostorsko razvijale. Specializirali se bodo tudi ljudje. Poslovanje moramo racionalizirati. Stranka, ki pride v hišo, mora vse urediti na enem mestu. Službe nameravamo organizirati tako, da se bo vsaka stvar delala samo enkrat in da ne bo prepisovanja od zgoraj navzdol in nasprotno. Zavedamo se, da bo to šlo edino, če bodo ljudje hoteli sprejeti. V skupnih službah bomo organizirali tisto, kar je ekonomično in pametno. Zavedamo se, da je to proces in ne enkratna zadeva. Vemo tudi, da se bo delovna organizacija z vprašanji kadrov in prostorov, ukvarjala še nekaj let.«

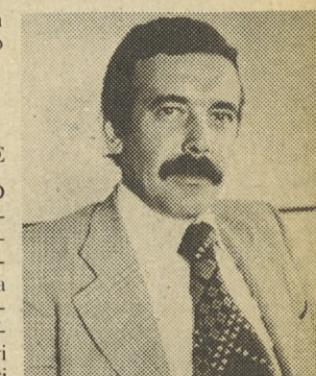
Lado Mazovec

Anton Pančur

Rudi Bukovec

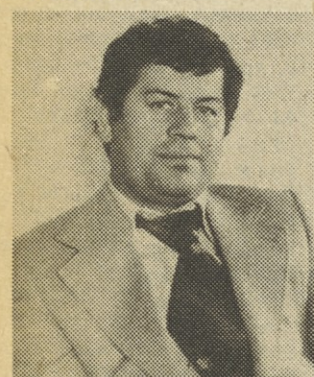
Ing. Gorazd Kordelič

Ing. Leopold Škander

Franc Bobič

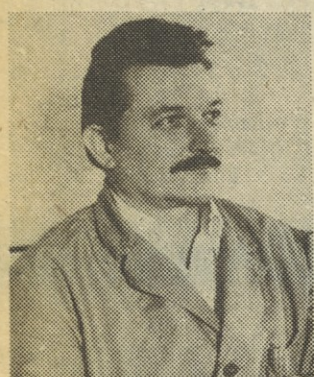
Josip Kolarič

Janez Rojc

Zdravko Nastran

Franc Maselj

PRI RAZGOVORU SO SODELOVALI:

Franc Bobič — skupinovodja v pločevinari
Josip Kolarič — predsednik delavskega sveta
Janez Rojc — predsednik osnovne organizacije sindikata
Zdravko Nastran — sekretar osnovne organizacije ZK
Franc Maselj — vodja delegacije za zbor združenega dela občinske skupščine
Anton Pančur — tehnični direktor TOZD
Rudi Bukovec — sekretar TOZD
Ing. Gorazd Kordelič — direktor komercialnega sektorja TOZD
Ing. Leopold Škander — vodja proizvodnje
Lado Mazovec — direktor TOZD

STALNA SKRB ZA KADRE

Na zadnji seji sveta ZK IMP, ki je bila desetega oktobra, je bil za novega sekretarja sveta izvoljen tov. Aleš Čerin, za njegovega namestnika pa tov. Marjan Čop. Novega sekretarja smo zaprosili, da nam ob prevzemu odgovorne funkcije odgovori na nekaj vprašanj.

— Kakšen je položaj organizacije ZK v IMP, ko ste izvoljeni za sekretarja sveta ZK?

»Omeniti moram dvoje značilnosti. Prvič: splošni gospodarski, poslovni in politični položaj je ugoden, razen problemov v nekaterih temeljnih organizacijah, ki se pojavljajo že celo letošnje leto in še prej in kjer imajo družbenopolitične organizacije odločilno vlogo pri izboljševanju poslovnih rezultatov.

Drugič: ob prevzemanju te funkcije opažam, da je položaj izredno zahteven in zapleten posebno zaradi ogromnih naporov pri uresničevanju zakona o združenem delu in prehoda iz delovne v sestavljeno organizacijo združenega dela. Specifičnost tega procesa je usklajevanje vseh interesov temeljnih organizacij v novi organizaciji. Pri teh nalogah pa imajo družbenopolitične organizacije odločilno vlogo. In če komentiram še prvo ugotovitev: rezultati, doseženi doslej, so neposredno povezani z delovanjem družbenopolitičnih organizacij — to pa še ne pomeni, da je bilo storjeno vse.«

— Zakaj je položaj še posebej zapleten ob uvažanju zakona o združenem delu?

»Že zaradi same reorganizacije v SOZD, ker je ogromno sestankov, ogromno sodelovanja. Bistvo in pika na i pa je uvajanje nove vsebine, ki se je bodo morali delavci tudi navaditi. Jasno je, kakšne so pravice in dolžnosti delavcev. Ne smemo dovoliti, da bi se proces s formalnim sprejetjem samoupravnih sporazumov zaključil.«

— V nekaterih sredinah je bilo ob pripravah na reorganizacijo čutiti premajhno sodelovanje družbenopolitičnih organizacij — kaj menite vi?

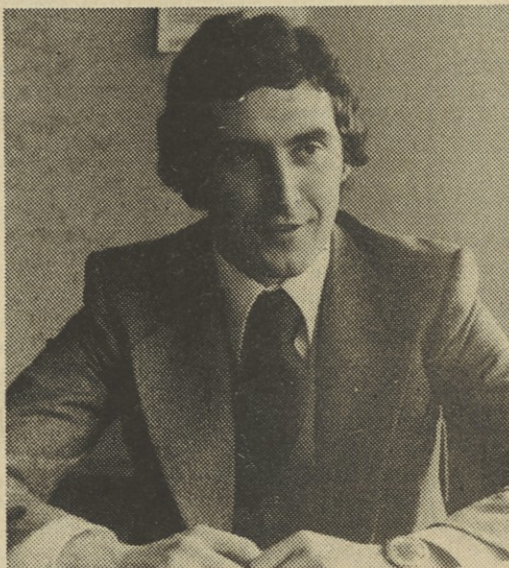
»O pomanjkanju sodelovanja ne moremo govoriti. Iniciativo za reorganizacijo je dal politični aktiv že leta 1976. Svet ZK IMP je bil na tem področju precej aktiven. Kako so delale osnovne organizacije, je pa razvidno iz rezultatov, ki so jih te dosegle. Tako lahko organiziranje novih temeljnih organizacij in pa sprejemanje širših pogledov povezovanja pripišemo tudi aktivnosti organizacij ZK. S tem v zvezi moramo omeniti, da so družbenopolitične organizacije v nekaterih sredinah kadrovske šibke in to ljub precejšnjim rezultatom pri kadrovski krepitvi v zadnjih letih. Kadrovskim vprašanjem bo treba posvetiti vso skrb.

Če določeni rezultati ob reorganizaciji niso bili doseženi, tega ni mogoče pripisati samo družbenopolitičnim organizacijam, ampak so bile po sredi objektivne okoliščine, ki pa naj ne zameglijo odgovornosti posameznikov. Še na nekatera vprašanja naj opozorim. V določenih sredinah so posamezni delavci zelo zaposleni. Zato se je temu zahtevnemu delu lahko intenzivno posvetilo le malo delavcev.«

— Kako so o reorganizaciji obveščeni delavci?

»Vse bistveno o reorganizaciji so obravnavale vse osnovne organizacije družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah. Mislim, da so vsi delavci dobro obveščeni. Možnosti, da se delavec informira, je veliko. Pričakujem, da na zborih, ko se bo opredeljeval predlog za referendum, ne bo posebnih problemov. Bil sem na nekaterih zborih, delavci se za to problematiko živo zanimajo.«

— Kaj menite o očitkih, da so bile nekatere TOZD pod pritiskom pri odločitvah o reorganizaciji?

Tov. Aleš Čerin se je rodil leta 1949 v Ljubljani. Po poklicu je diplomirani pravnik. Pri IMP se je zaposlil 1. 9. 1974 kot pripravnik. Sedaj dela na delovnem mestu vodilni pravnik v TOZD Inženiring.

»Predlog osrednje komisije ne moremo oceniti kot posiljevanje. Tak predlog je izhajal iz interesov vseh temeljnih organizacij. To še ni nobeno kratenje pravic. Pomisleki, izraženi na političnem aktivu, so bili upravičeni. Kakršenkoli bi že predlog bil — epilog vedno prinese referendum. Še nekaj. Organizacijska oblika ni najpomembnejša in ne bi smela biti odločilnega pomena in sama sebi namen. Dobra oblika je predpogoj za dobre dohodkovne povezave in iskanje vsestranskih skupnih interesov ter dobro vsebinsko poslovanje.

— Svet ZK je na zadnji seji evidentiral možne kandidate za najbolj odgovorna delovna mesta, a samo toliko, kot je teh delovnih mest predvidenih v tem trenutku. Po reorganizaciji pa bo ostala brez individualnega poslovnega organa kar polovica naših TOZD — o tem pa svet ni spregovoril?

»Nikakor ne smemo zamenjati javnega razpisa s postopkom evidentiranja. Ker je postopek reorganizacije izredno zahteven, je bilo treba določiti nosilce nalog. Verjetno bodo ti delavci imenovani tudi za vršilce dolžnosti in se javili na razpis. Ni pa s tem zaprta pot na ta delovna mesta tudi drugim. Tudi za temeljne organizacije bo moral svet ZK reči svoje, večjo vlogo pa bodo imele osnovne organizacije ZK. Res je, da bo v nekaterih TOZD težko najti ustreznega človeka. Absolutno podpiram stališče, da se za nova mesta poiščejo najprej delavci v hiši. Vedeti pa moramo, da bi bili ob dobri kadrovski politiki ti problemi manjši.«

— V zadnjem času opažamo, da delo družbenopolitičnih organizacij upada. Kaj menite vi?

»Lahko bi govorili o določenem popušcanju na nekaterih področjih. Problem je najbolj pereč pri mladinski organizaciji, kjer ni koordinacije v delovni organizaciji. Manjša aktivnost je povezana tudi s preveč funkcijami in obremenjenostjo določenih delavcev. Z aktivnostjo družbenopolitičnih organizacij je bilo vedno dovolj problemov in pravega zdravila v nekaterih sredinah ne najdemo. Mislim, da je aktivnost organizacij v TOZD odločilna in da je na delovni organizaciji samo koordinacija in usmerjanje. Osnovne organizacije so povezane tudi z življenjem izven TOZD, kjer svet nima nobene besede. Bilo pa bi idealno, da bi bil svet informiran o vseh dogajanjih v osnovnih

organizacijah — tako bi bili izpolnjeni vsi predpogoji za dobro koordinacijo. Res je, da se je svet sestajal izključno zaradi bistvenih vprašanj, ob robu pa je ostajala kopica vprašanj, ki pa so za osnovne organizacije tudi bistvenega pomena.

— Večkrat je že bilo postavljeno vprašanje profesionalnih delavcev za družbenopolitične organizacije?

»Potreba je akutna, če jih bomo dobili, pa je drugo vprašanje. Delovne organizacije ne bodo tako velike, da tega dela ne bi mogel opravljati volonter. Funkcija teh ljudi naj bi bila organizacijska in koordinacijska.«

— Kakšna pa naj bi bila bodoča organiziranost?

»Organizacija ZK se bo prilagodila novi organiziranosti. Držali se bomo načela: v vsaki TOZD osnovna organizacija. Povezava na delovnih in sestavljeni organizaciji bo morala biti dobra. To pa bo najvažnejše organizacijsko delo.

Ob koncu bi še pozval vse člane, da bi bili bolj aktivni. Pot v SOZD bi bila lažja, če bi k sodelovanju pritegnili še več ljudi. Ob pravilnem delu naj bi se družbenopolitične organizacije krepile in le tako bodo imele vlogo, ki jim gre. Tudi odgovorni delavci so v zvezi s svojimi odgovornostmi za poslovne rezultate spoznali, da so ti neposredno povezani in odvisni od medsebojnih odnosov, prizadevanj posameznikov in dela družbenopolitičnih organizacij.«

TOZD LIVARNA IVANČNA GORICA REFERENDUM V ZAČETKU NOVEMBRA

Delavski svet je v skladu s sprejetim programom nadaljnje samoupravne organiziranosti v TOZD Livarna Ivančna Gorica, razpisal referendum 3. novembra 1977, da se sedanja temeljna organizacija organizira kot delovna organizacija v sestavi sestavljene organizacije združenega dela IMP Ljubljana. V delovni organizaciji bodo združene tri temeljne organizacije združenega dela in sicer:

LIVARNA SIVE IN NODULARNE LITINE,

LIVARNA BARVNIH KOVIN in
HLADNOVODNE ARMATURE

Istočasno bo referendum o združitvi tudi v sedanji enoviti delovni organizaciji »Liga« Ljubljana in obračunski enoti Livarna »Žičnica« Ljubljana, ki se bosta kot temeljna organizacija »Livarna barvnih kovin« pripojili k delovni organizaciji v Ivančni gorici.

Izdelan je elaborat o družbeni in ekonomski upravičenosti ustanovitve delovne organizacije, ki je bil v začetku oktobra dan v javno razpravo. V elaboratu je prikazana tudi bodoča organizacija vseh treh temeljnih organizacij ter naloge, ki naj bi se opravljale v skupnih strokovnih službah.

V javno razpravo so dani tudi osnutki samoupravnih aktov: samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev TOZD, samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo in samoupravni sporazum o združevanju delavcev v delovno skupnost.

BILI SMO MED GRADITELJI OBŠOŠKEGA VELIKANA — SALONIT ANHOVO

Ne bi ponavljal besede, ki so bile že mnogokrat izrečene, če ne bi tu na izgradnji cementarne ANHOVO prišle še posebej do izraza, ki so: »v slogi je moč« — in ta moč slovenskega združenega dela se je prav tu manifestirala na najbolj konkreten način tako, da je združila sredstva in delo zato, da bi se čimprej ustvarila močnejša surovinska baza za našo gradbeno operativno.

Gradnja takega velikana pa prav gotovo niso mačje solze, temveč je treba najprej temeljite priprave in še temeljiteje opraviti zadano delovno nalogo. No, in prav o tem želimo v tem sestavku spregovoriti in čestitati vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri gradnji, ta z vloženim fizičnim delom, drugi je svoje znanje in sposobnosti ter pridnost vgradil v ta velikan v obliki vodovodne napeljave, montiranega radiatorja ali postavljenega kanala za klimatske naprave, drugi je svoj delovni prispevek dal s strokovnim nasvetom, tretji je zopet načrtoval posamezne instalacije, itd. Vsem, ki so kakorkoli sodelovali s strani TOZD projekt-montaže Koper gre tu izreči iskreno priznanje.

Upamo si trditi, da je bil investitor z nami zadovoljen, sicer ne bi izrekel priznanje tako našemu TOZD kot celoti, kakor tudi posameznikom, kot so:

Jože PETERLE — vodja oper. izvedbe in montaže

Vojko PALISKA — vodilni monter vodovoda
Franc FRELIH — vodilni monter centralne kurjave

Ciril RUPNIK — monter centralne kurjave
Alojz ZADNIK — monter vodovoda

Kot je že navada, rečemo dober zaključek, vse dobro. Pa vendar je prav, da posežemo nekoliko nazaj v čas same gradnje in se kritično ozremo na vsa dogajanja, ki običajno spremljajo gradnjo industrijskih objektov.

šanj, na katere nam je odgovoril ter dokazal, da ni samo mojster svojega poklica, temveč tudi preudaren in nepristranski delovni tovariš.

Kdaj ste prevzeli vodstvo gradbišča Anhovo?

vorimo o prizadevnosti vsakega posameznika, da čimprej in čimbolje opravi svoje delo.

Vemo, da je nemogoče vse podrobnosti glede rokov za opravilo določenih del natančno planirati. Kako ste ravnali v primeru, da je bilo treba neko delo v določenem roku končati?

»Kadar je nastopilo vprašanje po tem, da se neko delo naredi točno do določenega roka, za katerega prej nismo vedeli ali so se dela pri drugih

Še zadnji posvet pred tlačnim preizkusom industrijske vode od zajetja v Soči pa do potrošnih mest

»Dela pri vodenju gradbišča nove cementarne v Anhovem sem prevzel, ko je bil končan del prve faze gradnje ali točneje stikalna postaja in drobilarna surovin. Pred menoj je dela tu vodil operativec Ivan Omerzo, na samem začetku pa sta tu bila še Drago Rupnik, ki je na Goriškem deloval kot pomočnik tehničnega za Goriško področje, in operativec Silvij Lapajne iz Nove Gorice.«

Večkrat je slišati pripombe na dostavo materiala na posamezna gradbišča, kaj bi lahko povedali o tem?

»Če sem iskren, moram priznati, da tu na gradbišču cementarne v Anhovem tega vprašanja ni bilo oziroma smo material pravočasno dobili, če je manjkala kakšna malenkost, smo jo pač hitro zahtevali, da je delo teklo normalno naprej. V primeru, da je kakšen material zakasnil, nismo stali križem rok in čakali, temveč smo delali kaj drugega, kajti na takem objektu je dela vedno dovolj, samo pravilno ga je treba razporediti in smotrno organizirati.«

Rekli ste, delo je treba smotrno organizirati in razporediti, od koga je to odvisno?

»Moram vam povedati, da sem ob strani imel res odlična vodilna monterja, kakršne si človek lahko samo želi. To sta že omenjena Paliska in Frelih, ki sta znala delo dobro organizirati in tudi posameznike zadolžiti za določena opravila. Glejte, takole je bilo: vodilni monter je vodil skupino, ki je štela med 13 in 15 ljudi. Ta si je določil še svojega namestnika in tako praktično skupino oskrbel s stalnim strokovnim vodstvom. Treba pa je poudariti, da so bile skupine tako tiste, ki je opravljala vodoinštalaterska dela, kakor tudi centralnarji na visokem strokovnem nivoju, da ne go-

izvajalcih zavlekla, smo morali hitro ukrepati in delati popoldne, če še to ni zadostovalo, smo pač delali tudi v sobotah in tudi v nedeljo, če je bilo treba, samo da smo zadovoljili investitorja.

Ne bi tu naštevali, kaj vse je bilo narejenega, vredno si je zapomniti le nekaj števil, ki kažejo, da je šlo za resnično velik industrijski objekt, bogat z vsemi instalacijami in napravami. Tako smo vgradili približno 3000 metrov cevi za tehnološko vodo in 1000 metrov notranjih instalacij vodovoda, cisterne za kotlarno z 2 kotli s kapaciteto 5 MIO kcal, če bežno ocenimo ves cevni in ostali instalacijski material, potem dobimo količino okoli 750 ton.«

Pa pogledimo, kaj so še naredili naši projektanti, tako tisti iz Nove Gorice kot skupina iz koprškega biroja, ki je delala na posameznih projektnih dolžitvah.

Naj omenimo samo večje projekte, kot so:

Klimarji so pod vodstvom operativca Strela izdelali in montirali okoli 2500 metrov kanalov za prezračevanje in klimatizacijo. Vodilna monterja pri klimi sta bila Milan Kržišnik in Rudi Badalič, ki sta delo s skupino opravila kvalitetno in pravočasno, ne glede nato, da so bili včasih zelo kratki roki za montažo.

Vrednost vseh opravljenih del do sedaj znaša 18.182.323,50 din, dela pa se na nekaterih objektih še nadaljujejo.

Ko sem zapuščal komaj pospravljen gradbišče, sedanjo tovarno evropskih dimenzij, sem se nehote ozrl na Sočo, to prelepo dolinsko reko, ki je mirno in v vsej svoji deviški lepoti hitela po sklanati strugi navzdol ter s svojim tihim bučanjem oznanjala srečnejši in boljši jutri

Jože Peterle

O tem in drugih zadevah smo pokramljali s tov. Peterletom, ki je bil »ta glavni« za koprsko montažno skupino, ki je štela od 25 do 32 ljudi, tako kot je pač nastopala potreba po delih. Kot pomočnika pa sta bila vodilna monterja Vojko Paliska za vodovod in Franc Frelih za centralno kurjavo. Prav je, da tu omenimo tudi delo naših monterjev klima naprav, ki so bodisi v delavnici ali na objektu opravili oziroma naredili vse potrebne kanale za prezračevanje in jih na samem objektu montirali ter tako pripomogli h kompletaciji naših storitev.

Tovarišu Peterletu smo zastavili nekaj vpra-

SKLEPI

10. redne seje delavskega sveta podjetja, ki je bila 27. 9. 1977 ob 11.30. uri v TOZD Družbeni standard, Vojkova 58

1. Soglasno se potrdi 6-mesečna bilanca.
2. Soglasno se potrdi 8-mesečna realizacija za leto 1977. Člani DSP predlagajo da TOZD OV, PM in ELKO pregledajo in proučijo način izplačevanja OD.
3. Soglasno se potrdi poročilo tov. Kosija o finančnem stanju IMP.
4. Soglasno se potrdijo sklepi Komisije za urejanje medsebojnih finančnih razmerij in sicer:
 - TOZD IMP se priporoča, da potrdijo plan investicij DSSS, da bi lahko nemoteno investirali.
 - odobreni so bili naslednji krediti: TOZD Klima 100 milijonov za konv. področje TOZD OV 400 milijonov TOZD TRAA TOZD Klima 300 milijonov TOZD PMI v zvezi z nujnimi investicijskimi deli
 - Komisija za urejanje finančnih razmerij priporoča, da se kratkoročnih kreditov ne najema, pač pa da se teži k internemu kreditiranju.
 - Odobren je bil kredit s pristankom TOZD OV za TOZD PM Koper v znesku 1 milijardo din.
 - Finančne službe TOZD se zadalži, da v 30 dneh kontrolirajo, ali so fakture in situacije plačane.

— Glede na to, da je komisija za urejanje finančnih razmerij obravnavala osnutek SS med TOZD Livarna Ivančna gorica in Elektrotehno oziroma Metalko glede naložb v dolgoročno osnovna sredstva ter tako dala načelni pristanek pod pogojem, da ko bo izdelan ta SS kot čistopis, da se ga da komisiji v predhodno proučitev in potrditev.

5. Sprejet je bil sklep, da se sestanejo člani Komisije za urejanje finančnih razmerij s predstavniki TOZD PM Koper, da se ugotovijo razlogi za tako slabo situacijo glede likvidnosti.

6. Sprejet je bil sklep, da se da soglasje k predloženemu programu Ljubljanske banke — podružnice Ljubljana. (O njem je razpravljala tudi komisija za urejanje medsebojnih finančnih razmerij.)

7. Soglasno je bil sprejet sklep, da se gre v gradnjo upravne stavbe. Narediti je potrebno Samoupravni sporazum o programu gradnje razdelitvi prostorov in celotne konstrukcije sredstev. Za koordinatorja je določen tov. Kolbezen Stanko, rok za izdelavo pa je 1. november.

8. Soglasno je bil sprejet sklep, da se napravi elaborat, tako kot za upravno zgradbo, ki naj bo poslan na vse TOZD. Rok za izdelavo je do konca novembra meseca.

9. Tako kot za upravno stavbo in Kranjsko goro se tudi za Pohorje pošlje na TOZD dopolnitve. Odgovore naj TOZD pošljejo tov. Kolbezen Stanko.

10. TOZD DS naj naredi izčrpno poročilo o letovanju v letošnjem letu, skliče naj sestanek z delagati. Na diskusijo, ki je bila na današnjem delavskem svetu, naj v TOZD DS pripravijo odgovore za naslednjo sejo delavskega sveta IMP.

11. Člani DS IMP soglašajo, da so pristopi k realizaciji investicij TOZD OV, Dvigalo in SKIP.

12. IMP se na podlagi in v skladu z 386. členom ZZZ organizira kot sestavljena organizacija združenega dela.

13. V smislu 2. odstavka 386. člena ZZZ se organizirajo delovne organizacije, v katere se združujejo naslednje TOZD:

Ogrevanje, vodovod Ljubljana
Projekt montaža Koper
nosilec DO je tov. Zima Anton, dipl. ing.

Klima Ljubljana
Tovarna instalcijske opreme Idrija
Panonija Murska Sobota
nosilec DO je tov. Zavišek ing. Janez

Elektromontaža Ljubljana
Tovarna elektronaprav Ljubljana
Dvigalo Ljubljana
Slovenske Konjice
nosilec DO je tov. Kumše Franc, dipl. ing.

Livarna sive litine Ivančna gorica
nosilec DO je tov. Mendiževac Valentin

Tovarna regulacijskih armatur in aparatov Ljubljana
Strojno kovinska industrijska proizvodnja Ljubljana
nosilec DO je tov. Mazovec Lado

Inženiring, vključno z zunanjo trgovino in predstavnosti v Jugoslaviji
Projektivni biro Ljubljana
Zastopstva Ljubljana
Dijaški dom Domžale
nosilec DO je tov. Stanovnik Janez, dipl. inž.

Omenjene delovne organizacije se združijo v SOZD IMP.

14. Na ravni SOZD se organizira interna banka kot samoupravna finančna organizacija v skladu z zakonom o temeljih kreditnega in bančnega sistema.

Nosilec je tov. Kosi Alojz, mag. oec.

15. Skupne naloge na ravni SOZD bo za združene delovne organizacije opravljala delovna skupnost. Te naloge so predvsem programsko organizacijske narave, plansko analitske, naloge pravnega zastopanja in samoupravno normative dejavnosti, propagandna in informacijska dejavnost, administrativna izvedba in nadzor nad lastnimi investicijami in dejavnost družbenega standarda — počitniški domovi.

Dejavnost OE centralna kuhinja se vključi v delovno organizacijo, ki združuje TOZD Elektrodejavnosti, OE samski domovi pa v delovno organizacijo, ki združuje strojno montažo v Ljubljani (OV — PM Koper).

Tiste naloge SOZD, pri katerih upravljanju delavci glede na vrsto, obseg in pomen ustvarjajo celotni prihodek oziroma pridobivajo dohodek in uresničujejo druge samoupravne pravice, bodo izvrševali TOZD, ki se v ta namen organizirajo. (glej 403. člen ZZZ) (TOZD Inženiring, TOZD Dijaški dom)

16. Med TOZD oziroma DO se lahko ustanovi skupnosti TOZD oziroma OD, če obstajajo skupni interesi v smislu 399. člena ZZZ.

17. Med TOZD v DO se dogovori solidarna odgovornost — omejena ali neomejena, med delovnimi organizacijami v SOZD pa omejena subsidiarna odgovornost.

18. Poslovodno funkcijo za SOZD opravlja kolegijski poslovodni organ.

19. Člani DSP soglasno potrdijo komisijo v sestavi:

- Weiss Jože — predsednik
- Bukovac Rudi — TRAA
- Kovač Martin — PMI
- Boh Vlastimir — Klima

- Poljanšek Samo — OV
- Rode Andrej — Livarna
- Semolič Viljem — DSSS
- Žakelj Franc — PB
- Košorok Ivana — ZST
- Černič Drago — DSSS
- Ciuha Franc — Konferenca OOS IMP

Komisija je zadolžena za pripravo SS o delitvi OD, za katerega je rok 15. 10. 1977.

20. Člani DSP soglasno potrjujejo sklep, da se do 01. 01. 1978 organizira IMP v SOZD.

21. Soglasno se potrdi informacija tov. Stanovnika razdolži vseh funkcij in dela samo na aktivih o združevanju v SOZD.

22. Soglasno se potrdi informacija tov. Kolbezen Stanka o proslavi 30-letnice IMP.

23. Soglasno se potrdi informacija tov. Stanovnika o Iraku. Namestniki za poslovni odbor za urejevanje razmerij na relaciji IMP — GP Tehnika so:

- Stanovnik Janez, dipl. iur.
- Podergajs Jože, dipl. ing.
- predsednik DS IMP
- predsednik OOS IMP
- sekretar sveta ZK IMP

24. Na dopis ATC Bovec se odgovori negativno glede odpisa 50 % terjatev.

25. Instalcijska dejavnost se obvezno vključi v Splošno združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala. Za delegata je izvoljen tov. Stanko Kolbezen.

Izveček iz zapisnika zbor delavcev proizvodnje klima naprav s konstrukcijo in pripravo proizvodnje. Zbor je bil 11. 10. 1977

Na osnovi obravnave so delavci na predlog delovnega predsednika zbora z javnim glasovanjem soglasno (brez glasov »proti«) sprejeli naslednjo oceno:

PODANI SO VSI POGOJI, DA SE PROIZVODNJA KLIMA NAPRAV S KONSTRUKCIJO IN PRIPRAVO PROIZVODNJE KOT DEL TOZD-KLIMA, PROIZVODNJA-MONTAŽA ORGANIZIRA KOT TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA.

Na osnovi take soglasno sprejete ocene so nato delavci na predlog delovnega predsednika zbora z javnim glasovanjem soglasno (brez glasov »proti«) sprejeli naslednji

SKLEP:

Razpisuje se referendum za delavce proizvodnje s konstrukcijo in pripravo proizvodnje o naslednjem predmetu referenda:

»SKLEP O ORGANIZIRANJU TOZD«

I. Del TOZD, ki sestoji iz proizvodnje klima napravi instrukcije ter priprave proizvodnje, se organizira kot TOZD z izločitvijo iz sestava TOZD KLIMA, proizvodnja-montaža v sestavi DO IMP — Industrijsko montažno podjetje Ljubljana, n.s.o. Ljubljana, Titova 37.

II. TOZD bo opravljala naslednjo glavno dejavnost,

011419 proizvodnja drugih strojev in naprav: — proizvodnja elementov za toplozračne, ogrevalne in prežračevalne, odsesovalne, hladilne in klimatske naprave.

III. Pooblašča tov. FEFER ANTONA, dipl. ing. strojništva, da predloži priglasitev za vpis

Predzaznambe omenjenega sklepa pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

Referendum se izvede v sredo, dne 2. novembra 1977.

Za izvedbo referenduma se imenuje volilna komisija v sestavi:

— Mrzlikar Mitja — kot predsednik

— Jezihar Terezija

— Hauptman ing. Stane

ter komisija za volilne imenike v sestavi:

— Osredkar Lovro — kot predsednik

— Košir Cvetka

— Nastran Bojan

Na predlog delovnega predsednika zbora so

nato delavci z javnim glasovanjem soglasno dolo-

čili Komisijo za izdelavo osnutkov samoupravnega

sporazuma o združevanju dela delavcev

TOZD in statuta TOZD v sestavi:

— Boh Vlastimir, ing.

— Fefer Anton, dipl. ing.

— Majhen Stane

in komisijo, ki bo pripravila predlog za razporeditev

sredstev, pravic in obveznosti v sestavi:

— Cecilija Ivan

— Fefer Anton, dipl. ing.

— Erklavec Ivan, ing.

SKLEPI

15. redne seje delavskega sveta TOZD Ogrevanje vodovod, ki je bila 9. 9. 1977 v samskem domu IMP — Obnova, Ljubljana, Grasseljeva 10

1. sklep

Člani z dvigom rok potrdijo 6-mesečni bilanco TOZD OV.

2. sklep

Vrednost točke se dvigne od 11 din na 12 din. 10 % gibljivega dela pri izplačilih za mesec september se ne izplača in se počaka do 9-mesečne bilance. Navedeni sklep stopi v veljavo z 21. 8. 1977.

3. sklep

Preveriti, kako so prišli v Zbor občanov podatki, da smo prekoračili delovno silo za 26 %.

4. sklep

Do naslednje seje se zadalži tov. Capudra, da pripravi poročilo o pogodbah, sklenjenih za vodovodno instalacijo in poroča o tem na naslednji seji DS.

5. sklep

DS daje soglasje za posojilo TOZD TRAA in PM Kopru. Do naslednje seje naj tov. Jurjevčič da pisмено obrazložitev o obsegu financ.

6. sklep

Člani DS so potrdili predlog kandidatov za podelitev plaketa in priznanj ob 30-letnici:

Plaketa in priznanje:

1. Černak Andrej
2. Jugovic Marjan
3. Jokič Anica
4. Kregar Justin
5. Korinšek Stane
6. Marolt Ivan
7. Žagar Slavko

Priznanje:

1. Bohte Miha
2. Hrovat Ivan
3. Gruđen Tomaž

4. Muc Anton
5. Okorn Dušan
6. Oblak Vinko
7. Rajer Jože
8. Stergar Franc
9. Očepej Janez
10. Brlečič Cilka
11. Begelj Jože
12. Štrucelj Anton
13. Jesihar Janez

7. sklep

DS TOZD OV sprejme sklep, da se imenuje tov. Jurjevčiča za vodjo računovodskega sektorja. Delovno mesto je vodilno in na relekciji. Imenovanje je za dobo 4 let.

8. sklep

Delavski svet formira posebno komisijo, da si ogleda življenjske razmere tov. Antona Koščaka. Na podlagi poročila te komisije seodobri sredstva za gradnjo hiše. Komisijo sestavljajo: Sitar, Brajer, Očepek.

9. sklep

DS odobri izplačilo opravljenih ur za pregled projektne dokumentacije:

1. ing. Kuret 47 ur
2. ing. Jama 27 ur
3. ing. Jernejc 12 ur
4. ing. Korinšek 25 ur
5. tov. Šosterič 5 ur

10. sklep

DS odobri povrnitev pogrebnih stroškov v znesku 3.556,80 din za Tomažin Jožeta. Stroške povrniti tov. Krpič Nežki.

11. sklep

Ker v letošnjem letu ni bil v planu predviden nakup vozila za kadr. spl. sektor, se predlaga, da se da nakup vozila R-4 v plan za leto 1978.

12. sklep

Na podlagi prošnje Kliničnega centra za finančno pomoč za 2. tečaj kirurgija na roki, ki bo od 3. do 7. 10. v Ljubljani, se odobri finančna pomoč v znesku 2.000 din.

13. sklep

Sprejme se sklep, da se tistim delavcem, ki iz neupravičenih razlogov nočejo delati nadur, čeprav bi bilo na gradbišču to nujno potrebno, zniža osebna ocena.

14. sklep

Odobri se službeno potovanje v inozemstvo:

1. Capuder Karel — Amsterdam, 3 dni
2. Tičar Marjan, Hrovat Ivan — Frankfurt, 3 dni
3. Paulin Franc, Trost Janez — Essen
4. Lovrenčič Viljem — Avstrija

15. sklep

Vsak delavec, ki se želi zaposliti na gradbišču KOL-6 Irak, mora predhodno dobiti pisмено soglasje TOZD.

16. sklep

Na gradbišču SŠ-7, vodilni monter Steiner Franc, že teden dni nimajo materiala in s tem v zvezi ne morejo nadaljevati z delom. Preveriti vzrok, zakaj tako.

TOZD SKIP

NOVI PROIZVODNI PROSTORI

1. Predmet investicije

Novogradnja proizvodnih objektov na novi lokaciji v kraju Kamnik pri Podpeči za proizvodnjo izdelkov iz armiranega poliestra; drugič, nadgradnja poslovnih prostorov na obstoječi lokaciji na Celovski cesti; in tretjič, investicije v tehnološko opremo za pravočasno realizacijo proizvodnega programa po SRP, predvsem s področja gradbene mehanizacije.

TOZD SKIP je od 1. 1. 1975, odkar je integriran v IMP Ljubljana, potrožil obseg poslovanja z boljšim izkoriščanjem obstoječih zmogljivosti in uvajanjem novih proizvodnih programov. V preteklosti v tej TOZD praktično ni bilo pomembnejših investicij, še zlasti ne v tehnologijo, ki je zato danes iztrošena, zastarela in neprimerna za zahtevnejšo strojogradnjo.

Republiški sanitarni inšpektorat je izdal odločbo, da je treba prenehati s proizvodnjo izdelkov iz armiranega poliestra na obstoječi lokaciji (formalno s 1. 1. 1978!). Perspektivno bo treba zaradi ropota in drugih stranskih učinkov preseliti celotno dejavnost TOZD SKIP na novo lokacijo.

Obdobje izgradnje: lokacija v Podpeči je doslej (enoletno prizadevanje) zahtevala obilico dodatnih akcij, ki so povzročile zamudo pri realizaciji tudi te investicije za ca. 4 do 5 mesecev. Zato bo v letošnjem letu moč realizirati zgolj pripravljala dela in začetek gradnje. Začetek bi naj bil v začetku decembra 1977, konec izgradnje pa konec julija 1978. Slednje je tudi rok preselitve te proizvodnje iz obstoječe lokacije.

S stališča zagotovitve kvalitetnih dejavnikov razvoja za TOZD SKIP, se zaradi tehnološke zahtevnosti novih programov gradbene mehanizacije postavlja problem ustreznih prostorov in

opreme za razvojno-konstruktorsko delo. V ta namen bo realizirana nadgradnja obstoječe poslovne stavbe na Celovski cesti. Obdobje te investicijske akcije je oktober 1977 — začetek marca 1978.

2. Pridobitve investicije

Zemljišče v Podpeči, ki omogoča dolgoročno razreševanja prostorskih potreb TOZD SKIP po armiranemu poliestru sorodne proizvodne veje. Z nadgradnjo obstoječe poslovne stavbe bo pridobljenih 170kv.m pisarniških prostorov za razvojno — konstruktorsko delo.

V Podpeči bo pridobljenih 910 kv.m koristnih proizvodno-skladišnih površin, ki bodo povečale zmogljivost tovrstne proizvodnje od sedanjih 100 na 500 ton predelave v letu 1980. Zgrajeni bodo tudi energetske objekti (trafo, ipd.) za kasnejše razširitve, in pridobljeni bodo tudi sanitarni in prehrabeno-bivalni prostori za tamkaj zaposlene delavce (leta 1980 — 35 zaposlenih).

Nova tehnološka oprema, ki je prikazana v seznamu predvidenih investicij vrednostno.

3. Predračunska vrednost investicije

Na lokaciji v Podpeči znaša 12.000.000 din oz. 13.187 din na kv.m; po dogovoru s predsednikom IS SO Vič-Rudnik in načelnikom oddelka za gospodarstvo bomo k izgradnji zaklonišča in dokončni ureditvi okolice pristopili v drugi fazi, sicer bi znašala predračunska vrednost 15.500.000 din oz. 17.033 din na kv.m. Gradnja na tej lokaciji je zahtevnejša zaradi barjanskega terena in zato »pilotska« gradnja in zaradi zagotovitve vseh infrastrukturnih objektov že v prvi fazi, ki sveda bremenijo manjši obseg proizvodnje.

(Nadaljevanje na 14.strani)

NOVI PROIZVODNI PROSTORI

(Nadaljevanje s 13. strani)

Vrednost nadgradnje znaša 2,100.000 din oz. 12.353 din na kv. m. Vrednost celotne tehnološke opreme znaša 21,735.000 din, v letih 1977 in 1978, ki sta predmet investicijske akcije, pa znaša 10,235.000 din.

Potemtakem je celotna predračunska vrednost gradnja

12,000.000 din
2,100.000 din

14,100.000 din

manjše adaptacije

2,860.000 din

skupaj gradnja
tehnologija

16,970.000 din
21,735.000 din

SKUPAJ

38,705.000 din

Dinamika realizacije investicij je

1977	10,455.000 (v tem grad. 5,670.000)
1978	15,550.000 (v tem grad. 10,100.000)
1979	4,500.000 (v tem grad. —)
1980	8,200.000 (v tem grad. 1,200.000)
skupaj	38,705.000 (v tem grad. 16,970.000)

	1976	1977	1978	1979	1980	indeks 80/76
1. zaposleni	149	176	195	212	229	153
2. cel. prih.	68,000	89,280	142,010	178,522	209,798	308
3. dohodek	18,438	30,774	49,700	62,300	75,240	397
4. bto. skladi	2,735	8,871	11,834	23,208	27,273	1000
5. amortizacija	1,875	1,875	2,000	2,600	3,100	163

5. Viri financiranja

Glede na to, da investicij ne moremo financirati iz tekoče akumulacije, dobimo lastne vire za in-

	lastni viri	investicije	potrebni krediti
1977	3,080	13,838	10,758.000
1978	5,792	29,783	23,991.000
1979	8,000	8,000	Ø
1980	14,600	14,600	Ø
1981	18,100	?	Ø

Iz gornjega pregleda je razvidno: prvič, da TOZD SKIP potrebuje najetje kreditov za osnovna in za obratna sredstva v skupni višini 34,749.000 din v letih 1977 in 1978; za odplačevanje bo ustvaril zadostno akumulacijo šele to-

Potrebne so tudi investicije v obratne naložbe

1977	3,383.000
1978	14,233.000
1979	3,500.000
1980	4,191.000
skupaj	25,307.000

Skupne poslovne investicije za TOZD SKIP za srednjeročno plansko obdobje torej znašajo:

1977	13,838.000 din
1979	29,783.000 din
1979	8,000.000 din
1980	12,391.000 din
skupaj	64,012.000 din

4. Rezultati poslovanja

Predvidene investicije so življenjskega pomena za TOZD SKIP in pomenijo prelom dolgoletne stagnacije na investicijskem področju. V tem srednjeročnem obdobju so predvideni naslednji pomembnejši rezultati (o gibanju strukture proizvodnega programa — realizacije glej priloženo tabelo !):

vesticije, če primerjamo akumulacijo prejšnjega leta s tekočimi investicijami:

	odplačilo za osnovna sredstva (od tega 9,758.000 za osnovne naložbe)
5,000.000	
7,000.000	

kom 1979. leta tako, da lahko začne z odplačevanjem 31. 8. 1980 na dobo 5 let po največ 10% obrestni meri oziroma udeležbi v dohodku.

Opomba: ta investicija je vključena v družbeni plan Ljubljane 1977. leta!

INTERNA BANKA V OKVIRU SESTAVLJENE ORGANIZACIJE

Uvodna razmišljanja za širšo diskusijo ob sprejemanju samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD IMP v interno banko IMP

Na višji stopnji razvoja proizvodnih sil in proizvodnih odnosov se posamezni proizvajalci specializirajo za pridobivanje določenih učinkov, prihaja pa tudi do večje delitve dela nasploh, da bi se dosegla večja produktivnost dela. Posamezni

proizvajalci v širšem smislu besede ne zadovoljujejo svojih potreb neposredno fizično iz lastnih ostvarenih učinkov, ampak jih prodajajo drugim potrošnikom. Govorimo o tako zvani blagovni proizvodnji. Ti blagovni producenti vstopajo v odnose, katerih posledica je določeno finančno razmerje bodisi kot terjatev bodisi kot obveznost z različno valuto vnovčljivosti oziroma zapadlosti. Razreševanje nastalih finančnih razmerij pa je možno s pomočjo denarnih sredstev, to je z denarjem kot menjalnim in plačilnim sredstvom. Posamezni subjekti vstopajo neprekinjeno v odnose, katerih posledica je priliv in odliv denarnih sred-

stev. Dinamika in intenzivnost na strani prilivov in odlivov denarnih sredstev, ki so povezani z blagovnimi storitvenimi tokovi, niso med seboj usklajeni in to na krajši rok zaradi raznolikosti gibanja posameznih aktivnosti gospodarskega subjekta, nadaljši rok pa zaradi potreb in možnosti razširjene reprodukcije gospodarskega subjekta. Kot posredniki za izravnavo teh neusklajenih finančnih tokov nastopajo poslovne banke, ki zbirajo viške denarnih sredstev in jih plasirajo na področje, kjer denarna sredstva primanjkujejo, pri čemer je seveda primarnega pomena varnost naložb. V pogojih blagovno denarnih odnosov si ne moremo zamisliti delovanja gospodarskega sistema brez delovanja poslovnih bank. Nastopa pa vprašanje, kakšno vlogo naj odigravajo poslovne banke. Ker gre za razreševanje družbenoekonomskih odnosov, je tudi bančni sistem neke družbe pogojen z družbeno gospodarskimi odnosi, ki vladajo v tej družbi. Tudi v našem dosedanjem razvoju je delovanje poslovnih bank odigravalo različno vlogo. Nas seveda v tem trenutku zanima razdobje, ki je pred nami.

Sprejetje ustave iz leta 1974 in zakona o združenem delu konec leta 1976 sta pred nas postavila nove naloge glede uravnavanja in razreševanja medsebojnih odnosov. In ker gre, kot smo že ugotovili, na področju bančništva za razreševanje družbeno gospodarskih odnosov, smo dolžni pristopiti k temeljiti reorganizaciji delovanja bančnega in kreditnega sistema, da bi bolj kot do sedaj pripadal združenemu delu delavcev, da bi bil podrejen osnovnim smotrom in ciljem družbeno gospodarskega razvoja, da bi v prihodnje trošili res samo toliko, kolikor smo ustvarili, da bi se vedno in povsod zavedali, da je dohodek, ki ga ustvarjamo družbeno gospodarska kategorija in da ga razporjemo za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb v skladu z doseženo produktivnostjo živega dela in učinkovitostjo upravljanja z minulim delom. Osnove za oblikovanje bančništva bomo našli v zakonu o temeljih kreditnega in bančnega sistema.

Kakšne organizacijske oblike kot osnova bančnega sistema lahko nastopajo glede na nov zakon? **Najnižja organizacijska oblika**, ki naj bo neposredno povezana z združenim delom je **interna banka**, v katero se združujejo temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge družbeno pravne osebe ter temeljne skupnosti in enote v njeni sestavi, **ki so med seboj povezane v proizvodnem in prometnem procesu oziroma v procesu gospodarjenja in pridobivanja dohodka**. Pri tej organizacijski obliki gre torej za združevanje dela in sredstev na nižjem nivoju oziroma zadovoljevanje ožjih potreb pri združevanju dela in sredstev. Kolikor gre za zadovoljevanje širših potreb pri združevanju dela in sredstev, ki presegajo možnosti in oikvire delovne področja interne banke se združujejo prej navedeni subjekti vključno z interno banko v **temeljno banko kot bančno organizacijo, ki lahko opravlja vse bančne posle**. Članice interne banke se nadalje združujejo v **združeno banko, da bi združile delo in sredstva za uresničevanje razvojnih planov, programov tekoče aktivnosti in prevzetih obveznosti za uresničevanje planov družbenopolitične skupnosti**, ki presega okvire in možnosti temeljne banke.

Kaj je področje delovanja internih bank? Po zakonu interna banka lahko opravlja vse bančne, kreditne in denarne posle, ki jih lahko opravljajo njene članice. Te pa lahko opravljajo kreditne in bančne posle v mejah njihove redne dejavnosti torej posle, ki so povezani s poslovno dejavnostjo članic. V tem je torej postavljena omejitev v odnosu na temeljne banke, ki te omejitve nimajo. Druga omejitev obstoja v možnosti uporabe a vista sredstev na računih pri SDK za dajanje kreditov. Interna banka lahko uporablja za kreditiranje le stvarne depozite denarnih sredstev na nje-

nem žiro računu. Ta omejitve glede možnosti uporabe a vista sredstev je toliko bolj pomemben dejavnik ob dejstvu, da mora imeti vsaka TOZD svoj žiro račun pri SDK, kar bo uresničeno v prihodnjem letu. Na skupnem žiro računu vseh TOZD pri SDK smo praviloma rabili manj likvidnih sredstev, imeli smo torej možnost večjega plasiranja sredstev navzven za financiranje tekoče aktivnosti oziroma večjega angažiranja denarnih sredstev za razvoj dejavnosti. V bodoče bomo morali tekoče združevati viške denarnih sredstev z žiro računov posameznih TOZD prek žiro računa interne banke, da bi dosegli čim večjo racionalnost z gospodarjenjem z denarnimi sredstvi. Zavedati se moramo namreč, da na a vista sredstva od 1. julija letos ne prejemamo od poslovnih bank (bodočih temeljnih bank) nobenih obresti.

Oblikovanje interne banke pa je seveda pogojeno z določenimi materialnimi žrtvami. Zavedati se moramo, da gre za samoupravno finančno organizacijo kot pravno osebo, v vezi s katero se mora voditi dvoje knjigovodskih evidenc in sicer ločeno za združevanje sredstev in plasiranje vključno z ugotavljanjem finančnega izida in razdelitve istega ter ločeno za delovno skupnost. Sama interna banka ima naslednje organe upravljanja: zbor banke sestavljen iz delegatov vseh članic banke kot najvišji organ, ki mora zasedati vsaj enkrat letno oziroma po potrebi; izvršilni organ zbora banke pa je poslovni odbor, ki se voli izmed delegatov zbora interne banke. Poleg tega ima interna banka individualni ali kolegijski poslovni organ.

V organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih družbeno pravnih osebah, v katerih ni materialne možnosti, da bi se organizirala interna banka, se lahko organizira za opravljanje poslov z delovnega področja interne banke posebna finančna služba. Način organiziranja, poslovni predmet in pooblastila posebne finančne službe se uredi s samoupravnim splošnim aktom, ki ga sprejme delovna organizacija. Torej je predviden samo za nivo delovne organizacije. To posebno finančno službo upravlja organ, ki ga sestavljajo delegati delavcev iz organizacij, za katere opravlja posle, posluje pa lahko samo prek računov članic. Ker posebna finančna služba ni pravna oseba ne more imeti svojega žiro računa, poslovala bi lahko le prek računa združenih sredstev. Posebna finančna služba ne more namenjati nobenih kreditov niti kratkoročnih — likvidnostnih v svojem imenu za svoj račun ali v svojem imenu za račun TOZD. Vsa posojila, ki jih najema ali daje so lahko le v imenu in za račun TOZD. V tem je torej podana omejenost delovanja posebne finančne službe.

Pred nas se torej postavlja vprašanje, kako v bodoče organizirati finančno funkcijo na nivoju SOZD — ali v obliki posebne finančne službe ali interne banke. Pri tem finančno funkcijo razumemo kot operativno funkcijo povezano s priskrbo finančnih sredstev, preoblikovanjem sredstev, preoblikovanjem virov sredstev in ne nazadnje tudi vračanjem denarnih sredstev v razliko od računovodske funkcije kot dela informacijskega sistema. Predlog samih TOZD IMP je v formiranju interne banke, ki naj bi uresničevala naslednje cilje — da bi na osnovi združevanja dela in sredstev obvladali upravljanje in gospodarjenje z denarnimi sredstvi in dohodkom tako v medsebojnih odnosih kakor tudi v odnosih do drugih OZD, s katerimi se trajneje in v večjem obsegu medsebojno povezujemo.

— Da bi v čim večji meri izkoriščali možnost samofinanciranja (v okviru SOZD) ob pogoju čim racionalnejše uporabe denarnih sredstev vseh TOZD;

— da bi z združevanje dela in sredstev uresničevali srednjeročni plan razvoja vseh TOZD ob upoštevanju skladnega razvoja dejavnosti in regij ter čim višjega dohodka;

— da bi ostvarjali možnost sodelovanja in združevanja sredstev s temeljnimi bankami na področjih, kjer delujemo za uresničevanje širših družbenih ciljev.

Temelje za uresničitev tako široko zastavljenih ciljev bomo zgradili z

— enakopravnostjo vseh dopisnic sporazuma o združitvi v interno banko pri odločanju o njenem delovanju;

— enako odgovornostjo v smeri postavljenih skupnih ciljev;

— združevanjem razpoložljivih denarnih sredstev na širo račun, finančnih sposobnostih glede investiranja, dajanja avalov, garancij in blagovnih kreditov;

— združevanjem sredstev rezerv;

— združevanjem sredstev za skupno porabo;

— združevanjem delovnih zmogljivosti;

— gospodarskim povezovanjem dohodkovno povezanih TOZD (horizontalno, vertikalno) zaradi boljšega izkoriščanja proizvodnih, storitvenih in prodajnih zmogljivosti.

Trajno uresničevanje skupnih ciljev pa bo doseženo z enotno finančno politiko opredeljeno s samoupravnim sporazumom o osnovah planov interne banke, srednjeročnim planom, letnimi načrti in akti poslovne politike interne banke, z ukrepi za zagotovitev likvidnosti interne banke in posameznih TOZD; s krepitvijo akumulacije TOZD, da bi dosegli optimalni nivo samofinanciranja; z organiziranostjo interne banke ter s planiranjem in samoupravno delavsko kontrolo. Področje delovanja interne banke naj bi bilo predvsem v naslednjem:

— da bi skupno s programsko razvojno službo pripravljala predloge za financiranje razvojnih

planov in programov tekoče aktivnosti;

— da bi načrtovala združevanje in uporabo sredstev po sporazumih in pogodbah in organizirala uresničitev teh načrtov;

— da bi spremljala uspešnost izvršenih investicijskih naložb;

— da bi priskrbovala kredite od bančnih in drugih finančnih institucij v svojem imenu in na račun članic ter skrbela za pravilno črpanje in odplačilo kreditov;

— da bi priskrbovala članicam avale in garancije zaradi zavarovanja plačil po zakonu;

— da bi sprejemala v hrambo prejete menice in druge vrednostne papirje ter prevzela skrb za njihovo pravočasno vnovčenje;

— da bi eskontirala menice ter predlagala za svoje članice menice v eskont bodisi bančnim organizacijam, bodisi drugim uporabnikom družbenih sredstev;

— da bi sprejemala stvarne depozite (ne a vista sredstev);

— da bi najemala v svojem imenu in za svoj račun kratkoročne kredite za likvidnost;

— da bi spremljala stanje in cirkulacijo sredstev na žiro računih;

— da bi opravljala devizne in valutne posle v imenu na račun članic;

— da bi spremljala investicijsko sposobnost članic.

To je nekaj nalog, ki naj bi jih opravljala interna banka, ostale bodo opredeljene v samoupravnem sporazumu o združitvi v interno banko. V prihodnjih mesecih se bomo še pogosto srečevali s problematiko delovanja interne banke, ki mora sprejeti niz samoupravnih splošnih aktov.

V SLOVO SODELAVCU BRANKU

Od nas se je poslovil mlad človek, pred katerim je bilo vse življenje. Ta resnica nas navdaja s toliko večjim obžalovanjem in žalostjo v srcu, ko vidimo, kako zna biti življenje z nami kruto. Naš sodelavec KOHEK BRANKO, ki je šel pred 20 leti zagledal luč sveta, je v največji meri okusil grenkobo človeškega življenja z nemilo kaznijo prezgod-

nje smrti. Kot 15-letni fant je prišel v naše podjetje, kot učenec v gospodarstvu in se je po treh letih izučil. Samo 6 mesecev je trajala njegova delovna doba v podjetju, nato je šel k vojakom in letos maja se je vrnil domov ter zaposlil v naši TOZD.

Kaj lahko povemo v spomin našemu delavcu, ki je kljub kratki dobi, ki jo je prebil v naši sredini, našel dosti svojih vrstnikov, ki so ga imeli radi in ga cenili. Pri tem mlademu človeku ni mogoče govoriti o velikih podvigih ter velikih delih, ki bi jih v svojem življenju že storil. Lahko pa trdimo in smo prepričani, da bi tako mlad človek v vsem svojem mladostnem zagonu in veselju ustvaril mnogo, ne samo za sebe, pač pa tudi kot sestavni del naše družbe tudi za našo skupno bodočnost. Vsak delovni človek s svojimi rokami in s svojo prizadevanostjo je kot droben kamenček v tem veličastnem mozaiku naše življenjske skupnosti. Če tudi najdrobnejši kamen iz tega mozaika

zmanjka, je to škoda, kljub temu, da ga bomo morali nadomestiti z drugim. Življenje bo sicer teklo naprej, toda grenka je misel, da morajo tako mladi ljudje za vedno oditi, oditi prej, preden so pravzaprav krenili na svojo življenjsko pot.

Kako se naj oddolžimo pokojniku za to, kar je storil? Vse kar je in kar je mogoče naj bo to, da ga ohranimo v naših srcih in v našem spominu. Obžalujemo to tragično igro nesrečnega slučaja v življenju, ki se je tako neusmiljeno in zahrbtno poigral z Brankom. Imejmo tudi razumevanje za njegove najbližje, ki so izgubili mogoče steber svojega življenja in stojijo sedaj osamljeni pred temno prihodnostjo. Ne izrekamo jim sožalja, temveč ob tej težki izgubi z njimi tudi sočustvujemo. Želimo si tudi, da bi nam in vsemu človeštvu ne bilo potrebno odhajati za vedno že na pragu življenja, še predno smo pravzaprav pričeli živeti.

Dragi sodelavec Branko, ohranili te bomo v spominu kot dobrega fanta; v tem spominu pa bo vedno kaplja žalosti, ker bomo morali misliti na tvoj nesrečni konec.

Sodelavci
IMP TOZD-PMI
MARIBOR

NOVOSTI IZ NAŠEGA PROGRAMA NA RAZSTAVI SODOBNA ELEKTRONIKA 77

Naši izdelki na sejmu Sodobna elektronika 1977

Od 3. do 7. oktobra je bila na gospodarskem razstavišču v Ljubljani razstava **ELEKTRONIKA 77**.

Ta prireditvev je pomembno vsakoletno srečanje strokovnjakov in uporabnikov s tega področja. Specializirana sejemka prireditvev iz dovolj širokega področja sodobnih elektronskih naprav, katere cilj je predvsem informiranje poslovnih ljudi, postaja iz leta v leto bolj obiskana, tako s strani domačih kot tudi tujih razstavljalcev in kupcev.

Takšna orientacija razstave postavlja razstavljalcem zahtevno nalogo, da se udeležijo in prikažejo izdelke, ki predstavljajo novosti domačega in svetovnega tržišča. V takih pogojih se je IMP v tem letu predstavil kot proizvajalec, ki privlači zanimanje poslovnih krogov s tega področja. Med letošnjimi eksponati smo prvič prikazali napravo, ki vsebuje mikroračunalnik. Pri razvoju avtomatike za krmiljenje betonarne smo združili področne raziskave med zainteresiranimi podjetji Gradisom, kot uporabnikom, Inštitutom J. Stefan kot raziskovalno organizacijo, in IMP kot proizvajalcem te opreme. Pri takšni delitvi dela smo dosegli hitrejši razvoj, čeprav nimamo raziskovalcev za posamezne specializirane razvojne naloge, niti potrebne opreme. Z obema partnerjema pa smo te potrebe dopolnili, kar je dovelo do zanimanega izdelka. Našemu podjetju smo zagotovili vključitev v proizvodnjo tega sodobnega izdelka, tako za Gradis, kot tudi za druge naročnike.

O avtomatizaciji betonarne z mikroračunalnikom smo s sodelovanjem z raziskovalci z Inštituta »JOŽEF STEFAN« pripravili referat in poročali na seminarju o uporabi mikroprocesorjev, ki je bil 3. oktobra na Gospodarskem razstavišču. V tem delu, ki je bilo natisnjeno v »Zborniku« so podrobno opisane tehnične zmožljivosti tega sistema, kar bo strokovnjakom pojasnilo prednost te naprave.

Ker se vsak dan srečujemo z izrazom mikroračunalnik ali mikroprocesor, si oglejmo na tem izdelku, na kakšnih osnovah deluje in v čem je razlika med tem in dosedanjimi krmiljenji. Proizvajalec betona predpiše za mešanje betona recept. Ta vsebuje razne parametre: količine raznih frakcij gramoza, količine raznih vrst cementa in vode z dodatki. Nadaljnji parametri so še razni časovni podatki n. pr. kako dolgo suho mešanje. koliko

časa se polnijo posode in podobno.

Proizvajalec potrebuje različne kvalitete betona, zato mora te recepte pogosto menjati. Pri klasičnih programiranih je moral menjati povezave električnih vezij: bodisi s pretikali, s programiranimi ploščicami, in kasneje z luknjanimi karticami. Pri tem pa je za vsak recept moral v aparatu fi-

zično izmenjati električno vezje. Tak način menjave programa je bil zamuden, možnosti so bile omejene in naprave so se obrabljale. Prav tako ni bilo dokumentirane kontrole in so bile možne subjektivne napake. Mikroračunalniško krmiljenje pa je v osnovi podobno kot sodobni elektronski računalniki in z njimi tudi na podoben način upravljamo. Podatke vtiskavamo v obliki števil v pomnilnik. Ko poženemo betonarno, samo vtiskamo številke recepta, število potrebnih ciklov in s tem sprožimo izbrani program, ki se odvija po receptu do konca, pri tem mikroračunalnik nadzira in odčitava tehtanje in na koncu izstavi kontrolni listek s podatki, podobno kot namizni kalkulatorji. Naprava vsebuje tudi lastno elektronsko uro in izstavi tudi potrdilo, ob katerem času in dnevu je bil beton naložen na vozilo. Na ta način lahko proizvajalec spremlja kvaliteto in količino končnega izdelka.

Ker se programi lahko brez večjih posegov, s preprostim vtiskavanjem, prilagodi na večje ali manjše spremembe, je možno stalno prilagajanje proizvodnega postopka in se z optimizacijo in justiranjem doseže največjo ekonomičnost proizvodnje.

Veliko zanimanje na razstavi so tudi vzbujali izdelki na področju skupinskih antenskih naprav, ki jih serijsko izdelujemo in tudi montiramo. Prav tako je bilo zelo veliko zanimanje za kabelsko televizijo, ki jo je možno dobaviti v sodelovanju s firmo »SIEMENS«. Prav tako je vzbudilo zanimanje za sončno celico, ki jo lahko uspešno apliciramo za napajanje TV pretvornikov na oddaljenih gorskih točkah. Celico je dobavila firma »LUCAS«, mi pa jo bomo vključili na pretvornikih, ki jih izdeluje IMP. Med standardnimi proizvodi našega podjetja smo videli signalne naprave in nove izdelke za regulacijo ogrevalnih sistemov.

D. U.

FAKTURIRANA REALIZACIJA ZA 9 MESECEV 1977

Real.	Plan v lo ³			Izvršitev			Indeks			
	1977	9 mes.	september	9 mes.	september 77	9 mes. 1976	let. p. (4:1)	pl. 9 m. (4:2)	pl. sept. (5:3)	9 m. 76 (4:6)
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. OV	300.000	202.900	31.200	209.194.685	28.871.552	180.749.683	70	103	93	116
- ogrev.	236.000	159.600	24.600	168.394.166	22.618.784	135.079.523	71	106	92	125
- vodov.	64.000	43.300	6.600	40.800.519	6.252.768	45.670.160	64	94	95	89
2. KL	202.000	147.100	17.700	170.104.750	19.942.178	131.829.807	84	116	113	129
- mont.	94.000	68.500	8.200	76.308.971	8.834.535	63.270.773	81	111	108	121
- proizv.	108.000	78.600	9.500	93.795.779	11.107.643	68.559.034	87	119	117	137
3. PMI	257.000	167.250	29.283	213.102.705	30.778.046	162.962.999	83	127	105	131
- ogrev.	78.600	57.182	6.893	121.426.353	19.987.684	82.070.336	154	212	157	148
- vodov.	55.000	40.013	4.824	39.838.234	3.410.211	30.241.203	72	100	71	132
- klima	50.600	36.812	4.438	35.201.985	4.695.355	29.768.651	70	96	106	113
- projekt	12.800	9.243	1.083	9.928.956	1.480.110	7.098.597	70	108	137	140
- DDR	60.000	24.000	12.000	6.710.177	1.204.686	13.784.212	11	28	10	49
4. PM	169.000	122.800	14.800	106.885.162	21.361.948	103.802.047	63	37	144	103
- ogrev.	98.200	71.400	8.600	63.222.223	13.285.423	66.106.696	64	89	154	96
- vodov.	49.000	35.700	4.300	27.111.270	5.878.410	26.715.855	55	76	137	101
- klima	15.600	11.300	1.400	11.219.606	1.890.541	8.565.592	72	99	135	131
- projekt	6.200	4.400	500	5.332.063	307.574	2.413.904	86	121	62	221
5. EM	388.600	282.800	34.100	286.912.483	31.398.669	268.784.460	74	104	92	107
mont + proj.	343.600	249.900	30.100	262.759.413	28.243.662	249.189.089	76	105	94	105
- Slov.K.	45.000	32.900	4.000	24.153.070	3.155.007	19.595.371	54	73	79	123
6. BLISK	68.300	48.600	5.800	52.537.064	8.741.166	42.397.477	77	108	151	124
7. EKO	76.000	55.300	6.700	58.508.766	10.002.370	37.581.775	77	106	149	156
8. DVGALO	74.000	53.700	6.500	51.693.611	6.620.362	27.026.183	70	96	102	191
9. TEN	183.000	133.200	16.000	132.800.896	17.547.197	111.143.902	73	100	110	119
- jaki tok	107.000	77.900	9.400	75.037.458	10.104.935	65.747.741	70	96	108	114
- šibki tok	76.000	55.300	6.600	57.763.438	7.442.262	45.396.161	76	104	113	127
10. TRAA	220.000	158.500	19.800	172.434.592	23.298.086	126.316.318	78	109	118	137
11. LSL	148.000	106.000	13.000	113.942.724	16.389.954	82.116.118	77	107	126	139
12. TIO	86.000	59.354	8.464	64.112.431	10.181.206	48.000.598	75	108	120	134
13. SKIP	90.000	73.200	5.400	82.619.479	16.285.868	48.891.753	92	113	302	169
14. PAN	188.968	136.217	21.800	105.302.223	11.335.973	71.398.000	56	77	52	147
15. PB	33.000	23.900	2.900	23.957.593	4.341.783	19.007.548	73	100	150	126
16. ZAST	42.000	30.500	3.700	43.587.435	9.133.489	23.907.510	104	143	247	182
17. DS	22.380	16.900	2.300	13.946.408	1.880.274	11.576.746	62	83	82	120
18. INOZ -Z	12.060	8.300	1.000	6.935.186	1.388.883	4.587.262	57	83	139	151
IMP SFRJ	2.476.188	1.785.921	226.591	1.887.249.388	266.397.869	1.483.708.712	76	106	118	127
IMP skupaj	2.548.248	1.818.221	239.591	1.908.557.593	269.499.006	1.502.080.186	75	105	112	127

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 6.660 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Rudi Bukovec, Anton Križan (glavni urednik), Anton Štrus (odgovorni urednik), ing. Vinko Kuder, ing. Janez Trost, ing. Vane Učakar, Jože Weis. Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS, št. 421-1/72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.